

Családunk

2018. augusztus
XX. évfolyam

családpasztorációs folyóirat

20 éves jubileumi különszám

KÖSZÖNTŐ

Dr. Márfi Gyula érsek úr
Bíró László püspök úr

MI TÖRTÉNT VELÜK

Keszthelyi család
Csertán család

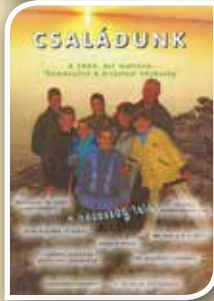
GONDOLAT

A CSALÁD A HIVATÁS
BÖLCSEJE

VISSZA- EMLÉKEZÉS

Csermák házaspár

LAVINÁTÓL – CSALÁDUNKIG a 20 év kiadványainak borítóképei

Családunk – 2018. augusztus

XX. évfolyam, 2. szám • ISSN 1788-4177

Kiadja a Reményforrás Egyesület és a

Veszprémi Főegyházmegye Családpasztorációs Irodája

Főszerkesztő: Dr. Fodor János

Összeállította, a riportokat készítette:

Fekete Gyöngyi, Kovácsné Széplaki Borbála

A szöveget gondozta: György Adrienn

Borító: Gelencsér Károly, hátsó borító Szakács Péter

Tervezés és tördelés: Talpas Design Garfikai Kft., Nyíregyháza

REMÉNYFORRÁS

Embertárs Segítő Egyesület

Adószám: 18936609-1-19

A Családunk folyóirat a Veszprémi Érsekség és a Reményforrás Egyesület közös kiadásában készül. Egyesületünk elsősorban szociálisan hátrányos helyzetben élő gyermekeknek és családoknak nyújt segítséget. Feladatunknak tekintjük a lelki problémákkal küzdők gondozását, és a családi élet támogatását is.

Kérjük, amennyiben lehetőségében áll, adományával támogassa közhasznú egyesületünket!

Bankszámlaszámunk:

Balaton-felvidéki Takarékszövetkezet, Tapolca
72800054 – 10002261

TARTALOMJEGYZÉK

- 2–3 Lavina, Családunk borítóképek
- 4 Tartalomjegyzék
- 5 BEKÖSZÖNŐ
Dr. Fodor János főszerkesztő üzenete
- 6 KÖSZÖNTŐ
20 éves a Családunk újság –
interjú Dr. Márfi Gyula érsek úrral
- 7 KÖSZÖNTŐ
A szeretet boldogságának örömhírét hozta el –
Bíró László püspök úr üdvözlése
- 8–9 A KEZDETEKRŐL
Visszaemlékezés a kezdetekre –
a Csermák házaspár gondolatai
- 10 EGYKORI FŐSZERKESZTŐINK ÍRÁSAIBÓL
Beköszönő – Mód Miklós, Lavina 1998.1.
- 11 EGYKORI FŐSZERKESZTŐINK ÍRÁSAIBÓL
Tegyél a szívedre pecsétlenk –
Szakács Péter, Családunk 2014/2
- 12–13 PAPI ARCÉLEK
A szeretet Istenének tolmácsa –
Dr. Takáts István, Családunk 2012/4
- 14–15–16–17 MI TÖRTÉNT VELÜK
A Keszthelyi család egykor és ma –
Családunk 2013/4
- 18–19 MI TÖRTÉNT VELÜK
A Csértán család 2009, 2018 – Családunk 2009/4
- 20 VÉLEMÉNY
Találkozásom az irgalmas atyával –
Vértesaljai János, Családunk 2011/2
- 21 ÉLET A HÁZASSÁGKÖTÉS ELŐTT
Jus murmurandi – Léner-Pintér Sára, Családunk 2016/1
- 22 A PSZICHOLÓGUS GONDOLATAI
A világ és a családunk –
Sallai János és Anikó, Családunk 2006/2
- 23 LELKI EGÉSZSÉG
Ne féljetelek tehát – Berkes János, Családunk 2011/4
- 24–25–26–27 MESE
A teknő – Szebenyi Tibor és Eszter, 2013.1
- 28 GYEREKNEVELÉS
Riválisok és testvérek
– Bálint Bánk, Családunk 2014/4
- 29 IMA A CSALÁDBAN
A tisztaság rózsafüzére –
Szakács Péter, Családunk 2015/1
- 30 ÉLETVÉDELEM Családalapítás és/vagy karrier –
Szabóné Takács Mária, Családunk 2011/
- 31 A Bruckner házaspár gondolatai
- 32 CSALÁDI ÉLET
Segítő kezek – Bruckner Zsuzsa, Családunk 2007/3
- 33 TERMÉSZET
A Getszemáni kertben –
Bruckner Attila, Családunk 2004/4
- 34–35 FALUN ÉLNI JÓ
A lámpás égve marad –
Marosszékné Csósza Mária, Családunk 2006/1
- 36–37 GONDOLAT
A család a hivatás bölcsője – Szilágyi Loránd,
Családunk 2010
- 38–39 MINDENNAPI KENYERÜNK
Alkotói válság és megújulás; Keverem, kavarom –
Kovácsné Széplaki Borbála 2012/3
- 40 DVD AJÁNLÓ
Miért írok filmajánlókat – Gerstmár Ferenc
- 41 GYERMEKSZÁJ
Válogatás a beküldött történetekből
- 42 ELKÖSZÖNŐ
Zárszó – Czaunne Körösi Edina
- 43 Válogatás hátsó borítókából

Az égő csipkebokorban

Isten kinyilatkoztatta Önmagát: „Vagyok, Aki Van”, Ő Ábrahám, Izsák, Jákob Isteneként mutatkozik be. A Szentírás a kinyilatkoztatás során egyre több oldalról mutatja be az élő és köztünk létező Szentháromságot.

Már a csipkebokor élményéből látható, hogy mindenkinek saját képe és élménye van Istenről. Ezek a képek nem teljesen egyformák, kiegészítik egymást, mégis a belső tartalom – a megismerhető három isteni személy – maga nem változik.

Lapunk munkatársai az elmúlt húsz évben a személyes élettapasztalatainkban, imáinkban megmutatkozó, az idők változandóságai ellenére mégis állandó, de folyton, új és régi módon megismerhető Istent, és a Hozzá kötődő, Belőle táplálkozó csoportunk és családjaink kapcsolatát igyekeztek bemutatni. Teték ezt azzal a tudattal, hogy a Hozzá kapcsolható, Belőle gyűrűző élményeink valamit sejtetnek Istenből, de a teljességet mégsem tudják leírni.

Hálás vagyok azoknak, akik belső kincseikből meg mertek osztani részleteket Olvasóinkkal. Újságunk rovatainak alkotói a szubjektív megismerés, a

személyes kötődés segítségével sokaknak mutatják meg, ki az, Aki életünk szegletköve.

A kinyilatkoztatás teljessége arra inspirál valamennyiünket, hogy menjünk tovább ezen az úton, mert a végtelen Isten megismerése és a világ felé történő bemutatása egész életünk, sőt minden keresztény generáció feladata.

Ez az eltökéltség adja meg reményünket, hogy újságunk a jövőben még sok sok születésnapot tudhat magáénak.

Dr. Fodor János
főszerkesztő

20 éves a Családunk újság

Interjú az évforduló kapcsán Dr. Márfi Gyula érsek úrral

– *Hogyan látja egyházmegyénkben a családpsztoráció helyzetét?*

– Alapvetően jónak ítélem meg. Egy olyan terület, amelyért nem kell szégyenkezünk, országos viszonylatban is jól működik. Dr. Fodor János atya személyében egyházmegyei családreferensként alkalmas vezető áll a csoport élén. Munkájukkal nagyon meg vagyok elégedve, a családpsztorációs programokon is szívesen veszek részt, ha időm engedi.

– *A Családunk újság, ill elődje, a Lavina az eltelt 20 esztendőben nyomtatott ill. elektronikus formában egyre több helyre jutott el az országhatárokon belül, ill. azokon túl a magyarlakta területekre. Milyen üzenete van a lapnak Ön szerint a családok számára?*

– A Családunk újságot tartalmilag és formailag is jónak tartom, örülök annak, hogy ennyi helyre eljut. A családok helyzetével foglalkozik, amit helyeslek, ezt egy kiemelt területnek tartom. Sok helyen a világon, többek között Európában is támadják a családot, talán azért, mert itt lehet átadni az értékeket, a hitet, hagyományokat, erkölcsiséget, identitástudatot. Hazánk alkotmánya is nagyra értékeli a családot, mely egy férfi és egy nő önkéntes szövetségén alapul. Ezt többen támadták. Aki ezt az újságot olvas, látja, a fenti elveken működő család képviseli az igazi értéket, amelynek nincs alternatívája. Mindhalálíg a hitvestársak egymás iránti elsődleges szeretete él, ezt követik a sorban a gyermekek, szülők, barátok. Ez a gyermekek számára is nagyon fontos, akkor boldogok, ha a szülők szeretetéből eredő biztonságban élhetnek a családban. Az alapvető értékeket közvetíti a lap, jól.

– *Hosszú idő óta vezeti a lap versajnló rovatát. Milyen szerepet játszik életében a líra, a vers?*

– Megtisztelő volt számomra a versajnló rovat vezetésére való felkérés, bár nem vagyok irodalmár. A versek segítenek a prédikációkban, jó eszközök a figyelem fenntartására. Azon kívül én egy olyan korban szocializálódtam, amikor a materializmus volt az alapvető világnézet. Az ateistákkal nem lehetett

– Csak egy műfordítást készítettem, Rabindranath Tagore egyik versét fordítottam magyarra. Saját versem nincs, kivéve egy iskolai házi feladatot, amelyben Petőfiről kellett verset írni. Amit készítettem, nem tetszett, így odaadtam egy osztálytársamnak, aki végül ötöst kapott rá.

Dr. Márfi Gyula veszprémi érsek Dr. Fodor János, a Veszprémi Főegyházmegye családreferens papja és a Sinka házaspár kíséretében

úgy vitatkozni, hogy a Bibliára, Szent Ágostonra vagy Aquinói Szent Tamásra hivatkoztam, mert nem ismerték, számukra nem jelentettek semmit. Ellenben Ady Endre, József Attila vagy Váci Mihály általuk is ismert költők voltak, ha tőlük idéztem, azt elfogadták. Elmondhattam nekik, hogy ők a verseikben hogyan vélekedtek a hitről, Istenről. Így egyre többet idéztem az akkori modern, nagyra tartott költőktől. Még Szabó Lőrinc versei között is találtam nagyon elgondolkodtató műveket, amelyből kiváglóttam, ő sem volt az ateista, akinek tartották.

– *Olvashattuk verselemzéseit, műfordítását. Vannak-e saját versei? Ki a kedvenc költője?*

Kedvenc költőim közé tartozik Ady Endre, József Attila, Szabó Lőrinc, Váci Mihály. Őket azért kedvelem, mert velük tudok érvelni a nem hívők felé, feljűk is van küldetésűnk. Dsida Jenő, Reményik Sándor, Mécs László, Sík Sándor verseit azért szeretem, mert úgy fogalmazzák meg hitűnk, ahogy mi arra nem vagyunk képesek.

– *Mit űzen az olvasóknak?*

Az űzenetem számukra: valóban olvassák a Családunk újságot, és valóban higgyék el, a családnak nincs alternatívája!

„... a szeretet boldogságának örömhírét, valóságát hirdetik”

Bíró László püspök úr köszöntése

Örömteli tény, hogy államunk materiálisan sokféle módon segíti családjainkat: családi adókedvezmény, családi otthonteremtés, stb. Ugyanakkor nem feledkezhetünk meg arról, hogy az anyagi támogatáson túl szükségük van lelki támogatásra is. Egy korábbi politikai csengenek fülemben: A kormány részéről financiálisan tudjuk segíteni a családokat, de nem tudjuk elvégezni a tudatformálást, a lelki és erkölcsi átalakulást.

Nem mindegy, hogy a társadalom egyes tagjai hogyan gondolkodnak a férfi-női kapcsolatról, milyen elvek mentén alakítják életüket. A mindennapi élet gyakorlatát a tudat határozza meg: mit gondolunk Istenről, emberről és a vertikális valamint horizontális kapcsolatokról. Sokszor leírták: ha az Istenfelejtő ember Istent megfosztja trónjától, a trónra más hatalmasságok kerülnek. Különböző ideológiák, a birtoklás, az élvezet. Ahogy a költő mondja: „Kincs? hír? gyönyör? Legyen bár mint özőn,/A telhetetlen elmerülhet benne,/S nem fogja tudni, hogy van szívöröm.” (Vörösmarty Mihály: Merengőhöz). Ha Istent félrelökjük a lét legmagasabb pontjáról, elveszítjük tájékozódási pontunkat, elhomályosul értékrendünk, ami alulra való, felülre kerül, elbizonytalanodunk a házasság és család értékében. Homályba kerül a férfi és női identitás, a két nem kapcsolata, elveszítjük a személy, az élet méltóságát. A szexualitás pusztán élvezeti cikké válik. Kapcsolataink a „használd és dobd el” elv mentén csorbulnak.

Magyar társadalmunk – mondják a hozzáértők – vágyaiban konzervatív: házasságról, gyermekről, hűségről, tartós kapcsolatról, boldog családról álmodik; a konkrét helyzetekben már individualizmusa határozza meg létét: visszautasítja az életet, beéri alkalmi kapcsolatokkal, azonosul a gender-ideológiával és más, mindezeket a gondolatokat kihasználó családellenes ideológiákkal.

Ez az individualizmus létrehozta a társadalmunk elmagányosodását, amely, mint ahogy valaki fogalmazza, korunk pestise. Elmagányosodnak a házastársak, a kütyük világába kerülnek a gyermekek, és magukra maradnak öregjeink. A világháló mintha biztosítaná az információkat, kapcsolatokat, de valójában csak magányunkat növeli. Katonákkal voltam együtt. Az egyik édesanya mesélte: vacsorára hívta kamasz fiait, de azok nem tudtak elszakadni az internetről. Mire az édesanya, hogy nyomatékossá tegye

invitálását, így szólt hozzájuk: „Gyerekek, holnap már csak virtuális vacsora lesz.”

A Családunk című magazin huszadik születésnapját ünnepli. A Veszprémi Főegyházmegye támogatásával, és sokak elszánt munkájából születhetett meg a lap. Emlékszem az első számokra. Húsz év alatt fényes, tartalmában gazdag folyóirattá nőtte ki magát. Szinte csak egyházmegyei hírlevélnek indult, és országosan várt és számon tartott lappá vált. Az elméleti írások a helyi és országos eseményekről szóló beszámolók az „Amoris laetitia”, a szeretet

boldogságának örömhírét, valóságát hirdetik, egyszerre szól a házasságok személyes boldogságáról: házasságkötésekről; gyermekek születéséről, lapjain helyet kapnak különböző tanúságtételek öregek és fiatalok tollából, jelezve, hogy a házasságot és a családot erodáló korunkban vannak boldog házasságok, akik nemcsak tudják mi a házasság, hanem élik is azt teljes vertikumában. Ugyanakkor a különböző beszámolók egyházközségi csoportokról, országos konferenciákról, lelkiségi mozgalmak örömeiről valóságos

tanúságtételek az élő egyházzal. Az Egyház nem hangoskodik, nem oktatja ki embertársait, hanem teszi a dolgát, szolgálja, erősíti, bátorítja azokat, akik bíznak benne, akik számára a házasság egy férfi és egy nő életre szóló elköteleződése, amely nyitott az életre. Ugyanakkor odafigyel öregjeire, nemcsak gondolja őket, hanem tanul is tőlük. Megszívleli Ferenc pápa szavát: öregjeinktől sokat tanulhatunk, „szociális bűn nem meghallgatni öregjeinket”.

A „Családunk” még nem veszítette el viszonyítási pontját, a trónon Isten ül, nem kesze-kusza ideológiák bizonytalanítják el olvasóit, értékrendje szilárd, a személy mindenek fölötti érték, magzatként és elaggott öregként is. Egyértelműen hirdeti: a család kiindulópontja és célpontja a házasság. Hirdeti a kapcsolat elsőbbségét, amely egyedüli garanciája az ideiglenesség társadalmában az állandóság kultúrájának.

Köszönöm mindazok munkáját, akik a húsz év alatt fáradoztak a folyóirat megjelenésén. Isten éltesse a születésnapját ünneplő kiadványt, hogy a maga szerény eszközeivel még sokakban őrizhesse a tisztánlátást, még sokakat bátoríthasson a házasság, család és élet vállalására.

Bíró László püspök
MKPK családreferense

Bíró László püspök úr 1997-ben az akkor még 3 tagú Gyarmati családdal a Veszprémi Érsekség balinkai családtáborában

Visszaemlékezés a kezdetekre

Lavinától – Családunkig

A szálak az 1996-os veszprémi főegyházmegyei zsinathoz nyúlnak vissza, melyen a Schönstatt Családmozgalom részéről három házaspár is részt vett. Ehhez köthető a Családpasztorációs Munkacsoport megalakulása, melyben Gódány Róberttel és Ritával mi is a Schönstatt családmozgalmat képviseltük.

Mélyen hatott ránk az egyházmegyei zsinatok által 1996-ban megfogalmazott kérés: A lelkeségi mozgalmak ajánlják fel lelki-szellemi kincseiket és tapasztalataikat az egyházmegyéek nyilvánossága előtt.

Találkozott ez a magyar Schönstatt-családmozgalomban akkoriban napirendre került apostoli nyitás igényével. Ennek jegyében alapítottuk meg 1996 decemberében, Szent Család ünnepén a schönstatti Családakadémiát, mely mintegy a családmozgalom kifelé néző arcaként jött létre. Az alapításon részt vett Beller Tilmann schönstatt-atyá és Bíró László püspök atya is. Mi főleg – Márfi érsek úr megbízására – ezzel a Családakadémiával vettünk részt az egyházmegyei családpasztorációban.

„A Veszprémi Főegyházmegyében nagyon jól indult a családpasztoráció ügye. Évről évre egyre több család vett részt a lelkinapokon, családta-borokon. Olyannyira, hogy a szervezőknek az volt az érzésük, hogy egy lavina indult be. Mindez egy sor tényező kedvező összejátásának is

Schönstatti családok 1998-ban Veszprémben a Davidikum előtt

köszönhető. Ezek között mindenképp meg kell említeni az érsek atya megkülönböztetett figyelmét, szeretetét és nagylelkű támogatását; a főegyházmegyei zsinaton összejött családpasztorációs munkacsoportot; a fokolár és a schönstatt családok testvéri együttműködését; a szervező csoport személyes figyelmét, törődését, mely kiterjedt az egész családra, a gyermekekre is; a Családakadémia létrejöttét, mely az első időkből számos elődással járult hozzá a programokhoz.

Az első évek tapasztalatai alapján nyilvánvalóvá vált, hogy nagy igény van a főegyházmegyében egy ilyen típusú házasság-pasztorációra. Ez az igény alapjában véve két fő tényezőből tevődik össze: egyrészt vágyódnak a családok a „hasonlóan gondolkodó családokkal” való közösség után,

másrészt szeretnének útmutatást kapni napi gondjaik megoldására.

Hogyan, merre tovább?

A felismert alapvető igényekre támaszkodva olyan családközösségeket létrehozni, melyekben megoszthatjuk egymással örömröket és bánatunkat, továbbá segítséget kaphatunk hétköznapi gondjaink megoldására.

Természetesen nem könnyű feladat ez, hiszen olyan sokfélék vagyunk és sokféle húzunk. De erre vezet az út, errefelé kiutat találhatunk. Olyan korban élünk ugyanis, ahol ezer háttással bombáznak bennünket; ahol mindig újra megpróbál valaki valamire megnyerni. És eközben nem is az értelmünket akarják meggyőzni. A média, a közvélemény, a reklám

általában a szenvedélyeinken, a szívünk ösztönös törekvésén át sikeresen befolyásolni tud bennünket.

Ez a hatás, korszellem olyan erős, hogy egyedül nem vagyunk képesek szembeszállni vele. Ezt egyedül nem bírja ki senki. Szükségünk van hasonlóan gondolkozó baráti családokra, család-csoportokra, akik ugyanúgy gondolják és csinálják. Egy kor-áramlattal szemben csak egy erős ellen-mozgalom lehet eredményes! Vagyis a házasság-pasztoráció hosszútávú eredményessége azon múlik, hogy sikerül-e a „lavinából” család-mozgalmat építeni.”

(Lavina 2000)

„ ... A pápa azt mondja, hogy az Egyház maga is mozgalom. Isten szívéből elindul egy mozgás Jézus szívében keresztül, a Szentlélekben. A mozgás elér egy embert, az ember továbbadja ezt a hitet ... Az Egyház maga egy mozgalomként indult, és egy mozgalom. De nagyon sokszor elakad az Isten szívéből induló impulzus. Nem megy tovább. És el is felejtjük, hogy az Egyház természetéhez hozzátartozik a mozgalmi volt...”

(Bíró László püspök szavai;
1996 december 29. Óbudavár)

„ ... Vegyünk részt abban, ami a másik szívének fontos. Így az majd nekünk is fontos lesz. Szíveink közel

kerülnek egymáshoz. Az egyik szív tanul a másiktól. És itt a szívben hat a kegyelem. Egyszerűen csak tartsuk a kapcsolatot és mélyítsük el a barátságot. Vegyünk részt a másik életében és engedjük, hogy ő is részt vegyen a miénkben ...”

(Beller Tilmann atya szavai; lásd:
Családi élet 104 old.)

Így lett az induló folyóiratunk címe «Lavina». Mi, az alapítók tudtuk, hogy mit jelent ez, de aki először találkozott vele, annak baljóslatúnak tűnt. Ezért aztán később megváltozott a neve, „Családunk”-ra.

Dr. Csermák Kálmán és Alice

A Családakadémia bemutatkozása 1998-ban Veszprémben a Davidikumban

Lapunk első főszerkesztője 2012-ig Mód Miklós volt. Munkásságát legelső lapszámunkban megjelent írásával köszönjük meg.

Mód Miklós atya a Gyarmati házaspár kíséretében 2000-ben

Beköszöntő

Most, amikor útra indítunk egy egyházmegyei családpsztorációs lapot, akkor életre szeretnénk hívni számtalan kapcsolatot a családok között. Így az életünkről kommunikálva erősödhetünk meg mi magunk és tárhatjuk a világ elé a családi élet számtalan pozitív tartalmát, amelyet a világ elfelejtett.

Így újságunk nem a szenzációt keresi, nem egy-két száraz információ továbbadása akar lenni, hanem életközlés a családok között: kommunikáció a hétköznapi és ünnepi életünkről és a pozitív példák bemutatása.

Nem most kezdődött ez a kapcsolat egyházmegyénk családjai között, hanem évekkel ezelőtt. Személyes barátságok, Isten felé törekvések, plébániai vagy lelkeségi csoportok kötöttek össze minket, míg nem a Szentatya meghirdette 1994-re a családok nemzetközi évét. Ezzel összhangban elkezdődött a magyar katolikus egyház országosan szervezett családpsztorációs munkája. Ez indult el egyházmegyénkben is a Sötét és Szabó család üttörő munkája által. Ezzel megmozdult a lavina, amely háttér lendületével szeretne minden családot a nagyobb szeretet irányába sodorni. Külön is nagy áldás, hogy egyházmegyénkben intenzív a Schönstatt mozgalom tevékenysége és más karizmákkal karöltve eredményesen dolgozik együtt az egyházmegye családjaiért. Érsek atyánk sajátjának érzi törekvéseinket, melyek az egyházmegyei zsinati dokumentumokban és a köztünk lévő életben már sok területen realizálódtak (családi életre nevelés, jegyesoktatás, lelkinapok, továbbképzések, táborok, majálisok, kiadványok, család programok szervezése, stb.). Így továbbfejlődik a mindennapi élet, a karizmák és a hierarchia harmóniája köztünk. Egyre világosabb a cél és következetesebb a célra tartás. Abban az örömben, hogy egy nagy összetartó csapat vagyunk, egy olyan család, melyet sok család alkot és együtt haladunk az atyai ház felé: elesettek és kiemelték, vágatók és cammogók, hitelesek és bűnösök, töretlen és megtört családok. Abban a széttörhetetlen hitben haladunk, hogy vár ránk a Mennyei Atya nagyon is fogható, szeretetteljes együttélést biztosító családi háza, ahol már marcangoló csatározások nélkül örvendezünk a jól megküzdött közösségi életnek.

Miklós atya

Tegyél a szívedre pecsétnek!

„Tegyél a szívedre pecsétnek, mint valami pecsétet a karodra! Mert mint a halál, olyan erős a szerelem, olyan a szenvedély, mint az alvilág. Nyíla tüzes nyíl, az Úrnak lángja. Tengernyi víz sem olthatja el a szerelmet, egész folyamatok sem tudnák elsodorni.” (Én 8, 6-7) Amikor keresztény házasságról beszélünk, akkor nem csupán emberi vonzalomra és szerelemre gondolunk, hanem arra, hogy a házasság Isten gondviselő akaratóból érzik indítva magukat arra, hogy szövetséget kössenek egymással az Úrban. Úgy érzik, hogy „ő az igazi”, akit Isten gondviselése adott. Így a házastársak kölcsönös szeretete és hűsége jele az Isten emberrel kötött szövetségének is. „Férfiak, szeressétek feleségeiteket, ahogy Krisztus is szeretette az Egyházat, és föláldozta magát érte, hogy megszentelje.” (Ef 5, 31) Sőt, Isten, aki maga a szeretet (1Jn 4, 8) egy hiteles, Istenben megélt kapcsolatban a szerelmesekkel megéreztet valamit a mennyei boldogság előízéből már itt a Földön: „Új eget és új földet láttam. Az első ég és az első föld ugyanis elmúltak, és tenger sincs többé. Akkor láttam, hogy a szent város, az új Jeruzsálem alászállt az égből, az Istentől. Olyan volt, mint a vőlegényének fölékesített menyasszony. Akkor hallottam, hogy a trón felől megszólal egy hangos szózat, ezt mondva: „Íme, Isten hajléka az emberek között! Velük fog lakni és ők az ő népe lesznek, és maga az Isten lesz velük. Letöröl szemükről minden könnyet. Nem lesz többé halál, sem gyász, sem jajgatás, sem fáradtság, mert az első elmúltak.” Akkor a trónon ülő megszólalt: „Íme, újjáteremtek mindent!” Majd hozzám fordult. „Írd fel: ezek a szavak hitelesek és igazak.” Aztán folytatta: „Megtörténtek. Én vagyok az alfa és az omega, a kezdet és a vég. A szomjazónak ingyen adok az élet forrásának a vizéből. Ez lesz a győztes öröksége: az Istene leszek, és ő az én fiam lesz. ... Akkor odajött hozzám a hét angyal közül az egyik, az, akinél az utolsó hét csapással teli hét csésze volt, és megszólított: „Gyere, megmutatom neked a menyasszonyt, a Bárány hitvesét!”

Szakács Péter

Jelenlegi főszerkesztőnk, Dr. Fodor János atya elődje Szakács Péter atya volt, 2012-től 2016-ig. Fáradásaiért való hálánkat egy olyan cikkével fejezzük ki, melyben a keresztény házasságról, a házastársak Isten előtt kötött szövetségéről ír.

Dr. Takáts István atya két alkalommal is szerepelt lapunk „Papi arcélek” rovatában. Most a 2012.4 számunkban megjelent interjút közöljük róla. István atya jelenleg a Veszprémi Érsekség kancelláriájának irodaigazgatója.

A Szeretet Istenének tolmácsa

Beszélgetés Takáts István atyával, a veszprémi Padányi Katolikus Gyakorlóiskola lelki igazgatójával

> Névjegy [Takáts István]

1973-ban született Sümegen. Az általános iskolát a veszprémi Báthory István Általános Iskolában végezte.

1991-ben érettségizett a Pannonhalmi Bencés Gimnáziumban

1991-ben lépett be a Veszprémi Egyházmegye kispapjai közé, majd a budapesti Központi Papnevelő Intézet (Seminarium Centrale) és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem hallgatója volt.

1994-2001-ig a jezsuita rend által vezetett római Pontificium Collegium Germanicum et Hungaricum és a Pontificia Università Gregoriana (pápai Gergely Egyetem) növendéke

1999-ben szentelték pappá a veszprémi Szent Mihály Székesegyházban

2001-ben Dr. Márfi Gyula érsek kinevezte tapolcai káplánná, ahol Kisapátit és Nemesgulácsot is ellátta

2002-ben a hévízi Szent Lukács Otthon lelki igazgatója lett

2003 és 2005 között Rómában doktori tanulmányokat folytatott történelem-filozófia témában

2005-ben Dr. Márfi Gyula érsek Csesznek plébánosává nevezte ki, Bakonyoszlop és Bakonyszentkirály oldallagos ellátásával.

2006 óta a Davidikum R.K. Középiskolai Kollégium és a Padányi Katolikus Gyakorlóiskola lelki igazgatója

- Meséljen nekünk életének azokról a sarokköveiről, állomásairól, amelyek elindították, majd elvezették a papi hivatáshoz!

Sok olyan pillanat van az életben, amelyről az ember akkor nem is tudja, hogy fontos állomás, ami majd vezet valahová, hanem később, visszatekintve az egész életre érik be ennek felismerése.

Biztos, hogy a hivatásom szempontjából nagyon nagy ajándék volt, hogy gyermekkoromban egy védett környezetet vett körül, ahol a hit, annak megélése mindig fontos volt. Szüleimnek és nagyszüleimnek magától értetődő volt, hogy az ünnepeket és a hétköznapiakat is Isten elé vigyük, hogy az örömeiket és a nehézségeiket is Vele együtt éljük meg. Tudjuk azonban, hogy ha örökségként kapjuk meg a hitet, akkor is újra és újra meg kell azt erősíteni, mellette kiálló, személyes döntéssel. A döntés szempontjából talán az első fontos életkor a kamaszkor, a felnőtt kor kezdete, hiszen akkor sok minden megkérdőjeleződik, sok addig természetes, magától értetődő értéket, választást újra kell fogalmaznunk magunknak. Éppen elsős gimnazista voltam, amikor nagypapám meghalt, és ez volt az első alkalom, amikor ilyen közelről megérintett az emberi élet mulandósága. Megértettem, hogy ha az ember élete ilyen törekeny, akkor érdemes olyan életet választani, ahol az ember másokért él, és olyan értékek vezetnek, amelyek mindig, minden élethelyzetben vállalhatóak. Nagypapám hiteles életpéldája is erre sarkallt.

Természetesen fontosak voltak az atyák is, akikkel találkoztam. Gyermekkorom plébánosa: Pap Ferenc atya, aki tiszta, egyszerű, hiteles életet élt, aki igazi jó pástorként volt jelen a rábízottak számára. Aztán a bencés atyák, akik egy olyan időszakban, amikor a bencés rend „numerus claususban” élt és működött a kádári diktatúra hazugságai és korlátai között. Ők mégis a tudás és a hit szabadságának szigetét teremtettk meg számunkra Pannonhalmán. Életpéldájuk tele volt igaz bölcsességgel, a tanítás és a diákok szeretetével, hitből fakadó derűvel. Időben távolodva tőlük egyre inkább megérttem, milyen sokat köszönhetek nekik!

Érettségi után civilként jelentkeztem teológia szakra, mert érdekelt a filozófia. A látszólagos ellentmondás mögött az áll, hogy 1991-92-ben az állami egyetemeken

még erősen marxista filozófiát oktattak. Ezért jelentkeztem teológiára, mert ott az első két évben filozófiát is lehetett tanulni. Igazi filozófiát. Tanulmányaim során évfolyamtársaim, a kispapok barátsága érlelte meg bennem az elhatározást, hogy én is seminarista legyek. Ekkor jelentkeztem Szendi érsek atyánál, és ő újra Budapestre, a Központi Szeimináriumba küldött.

Ezt követte egy másik nagy lehetőség: Róma, ahol számtalan barátság, lelkipályakörlet, életpélda érlelte meg végül a döntést, ami először a diakónusszenteléshez, majd pedig a papszenteléshez vezetett.

Általánosságban én úgy írnám le ezt a folyamatot, hogy a hivatás kezdete az volt, hogy láttam hiteles példákat, amelyek tetszettek nekem, majd elképzeltem én is magamat ebben a helyzetben, végül megérelődött a döntés, hogy én is ezen az úton induljak el. A legfontosabbnak azonban mégis azt tartom, hogy végül eljutottam annak felismerésére, hogy ez nem csupán az én választásom. Ahogy Krisztus mondja: „Nem Ti választottatok engem, hanem én választottalak ki Titeket!” Milyen jó tudni, hogy mégis Ő a kezdeményező! Azaz, a Jóisten választhatott volna okosabbat, hüségesebbet, szentebbet, de valamiért mégis engem akar, „lát bennem fantáziát”. Ennek felismerése egy hatalmas öröm forrása, amely egy benső, nagy szabadsággal párosul. Az évek múltával persze ez is tovább árnyalódik. Úgy gondolom, hogy a hangsúly egyre inkább áthelyeződik az én hűségemről, Isten hűségére, az én személyemről Őrá magára. Egyre jobban érzem, milyen nagyszerű Isten szövetségese lenni, milyen jó engedni, hogy Isten rajtunk keresztül munkálkodjon.

- Hitének bölcsője a családjában nyugszik. Meséljen erről a családról!

Mai viszonylatban nagycsaládból származom. Négyen voltunk testvérek és négy éves koromig a nagyszüleimmel éltünk Káptalanfán. A nagyszülők, szülők, testvérek jelenléte, az a természetesség, amivel ők a hitüket élték egy védett, örömteli gyermekkorot ajándékozott nekem. Máig sokat jelent nagyszüleim életpéldája, hogy a sok nehézség közepette, amit megélték (világháborúk, hadifogság, téveszesítés, kommunizmus embertelensége, betegség, árvíz, anyagi nehézségek), az értékek mégis mindig a helyükön maradtak. Tudtak

örülni, szeretni, ünnepelni, szerettek a munkát, és nagyon szerették a családjukat. Minden változott körülöttük, a valóság, ami életük keretét adta, többször átalakult, a hitük azonban nem változott. Ez a hitből fakadó erő és béke az első nagy ajándék, amit a család átadott nekem. A nagyszülők példáját követték szüleim, akik akkor is, amikor ez számukra hátránnyal járt, fontosnak tartották hitbeli növekedésünket. Például, hogy hittanra járjunk, hogy egyházi intézményben tanuljunk. Az ő példaadásuk az én „aranyfedezetem”

- A gimnáziumot a bencéseknél végezte, majd a jezsuitáknál tanult Rómában. Melyik az a lelkiesség, amelyet saját életére nézve meghatározónak tart?

Mindig megkapjuk Istentől mindazt és mindazokat, ami személyiségünk és életünk szempontjából fontos. Éppen ezért én úgy gondolom, hogy mindegyikből táplálkozom és mindegyik jelen van bennem. Életemet egy nagyobb távlatban látva tudom, hogy pont akkor szegődtek mellém kísérőmül ezek az atyák, amikor valóban rájuk volt szükségem. De talán mégis a jezsuiták vannak közelebb hozzám. Egyrészt, mert a velük töltött időszak hosszabb volt, időben is közelebb áll a jelenhez; valamint akkor már mint kispapra, majd később papra „vigyáztak” rám az ottani atyák. Az a lelki vezetés tehát már tudatosabb volt.

Összességében büszkén vállalom mindkettőt, és szeretném, ha az iskolába a lelki napok alkalmából bencés és jezsuita atyák is érkeznének, mert úgy érzem, fontos lenne őket a mi diákjainknak is megismerni.

- Jelenleg egy hatalmas iskolakomplexum lelki igazgatója. Mit tart a legfontosabb feladatának, mint iskolalelkész, és hogyan tudja ezt a mindennapokban megvalósítani?

Annak az üzenetnek a tolmácsolását látom feladatomban, amit a Jóisten mindenkinek kimond, amit azonban mégsem mindig hallunk meg. Az üzenetet, amelyben végtelenül értékesnek, szeretetreméltónak, fontosnak tart mindenkit. Ha így merünk magunkra nézni, akkor könnyebb bátrabbnak lenni a jóra, és válaszolni arra az első szeretetre, első bízalomra, amivel Ő fordul felénk, előlegbe és visszavonhatatlanul adva azt.

Minden hozzánk érkező diákot szeretnék megtanítani egy fontos kérdésre, amelyre az életünknek válaszolni kellene. Néha rossz kérdésekre akar válaszolni és így rossz válaszokat is ad. Szerintem az igazi kérdés így szól: Kicsoda vagy te? Olyan szép feladat elvezetni mindenkit arra, hogy elhiggye, ő Isten megismételhetetlen csodája, hiszen olyan szépet, jót és igazat rejtett el benne, amit helyette más nem tud adni a világnak, amivel csak ő tudja gazdagítani a világot. Ha ezt a kérdést komolyan vesszük, akkor tudjuk, hogy életünk legfontosabb feladata, hogy kibontsuk magunkban, hogy megmutassuk a kincset, amit elrejtett bennünk az Isten.

Arról az Istenről igyekszem tehát tanúságot tenni, aki büntetés, megtorlás, gúzsba kötés helyett bátorít, felszabadít; aki az életünket kiteljesíti. A sok istenkép mellé, amit mi magunk alkotunk, lelki vezetőként fontos a Szeretet Istenéről szólni, akihez bizalommal fordulhatunk.

- A családok vasárnapról vasárnapra megtöltik a székesegyházat a szentmiséken, amit ön mutat be. Mit tart lényegesnek a családok pasztorálásában?

A család a szeretet első iskolája! Sok mindent ott tanulunk meg, vagy sajnos nem tanulunk meg, ha az a család sebzett. A család számára nagy segítség a hit ereje. Ami tehát a családoknak átadandó: a hit a hétköznapiakban is megélhető valóság és remény. Ezért próbálom a szentbeszédekben is életszerűvé tenni, amit a Szentírás tanít. Jó idézni Pilinszkyt, aki szerint az elmúlt kétezer év, ami a kereszténység mögött áll, nem cáfolata, hanem éppen igazolása a kereszténységnek.

- Szerteágazó feladatai közepette milyen módon tud időt szakítani saját lelki töltődésére?

Szerencsére az életem ritmusa olyan, mint a tanároké, vannak szünetek is, például nyáron, amikor el tudok menni lelki gyakorlatra. Aztán van a mindennapoknak is egy védett ideje, amikor a Jóistenhez fordulhatok, hiszen, aki Hozzá akarja közelebb

vinni az embereket, annak magának is ott kell lennie mellette, különben hogyan vezetne oda másokat.

Emellett pedig amit csinálók, azt is örömmel teszem. A feladatokban, a találkozásokban is ott van Ő, így ezek is alkalmat szolgáltatnak a lelki töltődésre.

- Van-e valami olyan tevékenység, ami lelki feltöltődés mellett testi feltöltődést tud nyújtani?

Nagyon szeretem az úszást. Kevés felemelőbb dolog van, mint nyáron a Balaton simogató, selymes vizében úszni. Aztán régebben gyakran fociztam és teniszeztem, cseszneki plébános koromban pedig volt alkalmam lovagolni is.

- És végül, de nem utolsó sorban mit üzen az újság olvasóinak?

A rácsodálkozás képességét szeretném kérni tőlük. Annyi szép történik az életünkben, és oly gyakran csak azt vesszük észre, ami nem sikerül, vagy hiányzik, ami kedvetlenné tesz vagy szomorúságot ad. Olyan jó lenne mindent időben megélni, a jelenben örülni, itt és most rácsodálkozni arra a gazdagságra, amit életünkben Isten ajándékol ad. Tehát a rácsodálkozás képességét, örömet, az arra szánt időt szeretném kérni, kívánni az olvasóknak, mert benne az ember felfedezi, hogy Isten közel van, hogy szeretetével minden nap elhalmoz minket!

Horváthné Szukop Andrea

A Keszthelyi család 2013-ban szerepelt először Mi történt velük rovatunkban. Most ismét szívesen tettek eleget felkérésünknek, hogy meséljenek róla, milyen változások történtek azóta életükben.

Élni a lehetőségekkel és az adottságokkal

Dr. Keszthelyi Kristóf 33 éves, bíró, felesége Dr. Keszthelyiné Dr. Hrabovszki Cecília 32 éves, ügyvéd. 2007-ben kötöttek szentségi házasságot. Két gyermekük van, a 3 éves Lilla és a fél éves Csege. Veszprémben élnek.

Cili érdi születését, Kristóf veszprémi, mégis találkozhatott az életük, hisz most két kisgyermekes fiatal házaspárként ültek le velem beszélgetni. Már korábban hallottam róluk, hogy nagyon kedves, barátságos pár, mosolygósak mindketten. Ez a derű jelen volt akkor is, mikor életükről kérdeztem őket.

– Hol találta egymásra?

– Az egyetemen csoporttársak voltunk, egyetemi szerelemként indult a kapcsolatunk - kezdte a válaszadást Cili, miközben egymásra pillantanak egy finom mosoly kíséretében. Tekintetükből érzem, hogy sok kép, emlék, érzés sűrűsödhetett bele ebbe a mondatba, de nem faggatom őket a hogyanról, ez maradjon az ő titkuk.

– Melyik egyetemen végeztek?

– Budapesten, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog és Államtudományi Karának Jogász szakán végeztünk mindketten - válaszolja.

– Az egyetemi évek után magától értetődő volt, hogy Veszprémbe vezet az út? - kérdezem Kristóftól.

– Veszprémi vagyok, itt éltem a szüleimmel, ide jártam iskolába és az egyetem után itt volt lehetőségünk, hogy a közös életünket elkezdjük. Emellett úgy adódott, hogy 2006 szeptemberében el tudtam helyezkedni a veszprémi bíróságon. Cili ezt követően szintén talált munkát itt egy ügyvédi irodában.

– Ezek szerint már 7 éve bíróként dolgozol? - teszem fel a laikus kérdést.

– A bíróságon kezdtem meg a munkámat, ott a ranglétra úgy kezdődik, hogy először fogalmazó az ember, majd bírósági titkár és utána bíró. Engem az idén nevezték ki bírónak, és most az Ajkai Járásbíróságon dolgozom. Ez annyiban nehéz, hogy az utazás miatt jobban meg kell szervezni az itthoni feladatokat, hogy mikor érek haza, mikortól számíthat rám Cili, aki most itthon van GYED-en a gyerekekkel.

– A Katolikus Egyházhoz való kötődésetek, honnan eredeztethető? - fordulok oda Cilihez.

– Én tradicionálisan vallásos, nagy családból származom, öten vagyunk testvérek. A hitélet gyakorlása természetes volt számomra. Szüleim tagjai voltak egy házaspárokat tömörítő közösségnek, így rendszeresen összejártunk más családokkal. Ebből mi gyerekként is kivettük a részünket. Az akkori érdi plébáno-

sunkkal – aki kortársa volt a szüleimnek – minden évben táborokat szerveztek, ahol nagyon sok gyerek volt, így mozgalmasan teltek a nyarak. Sok családdal tartottuk a kapcsolatot, sok szép példa van előttem. Így nőttem bele „családilag” abba, hogy számunkra természetes a közösség, a hit, az egyházhoz tartozás. Ezen kívül, 18-20 éven keresztül minden nyáron részt vettem hittanos táborban is! – ezeket hallva már nem csodálkozom azon, hogy Cili ennyire barátságos, közvetlen és nyitott.

– Én is vallásos családból jövök, mi is többben vagyunk testvérek. Szüleim is elkötelezett katolikus keresztények, akik szintén jogi pályán dolgoznak. Amióta az eszemet tudom, a Regina Mundi templomba jártunk misére a szüleimmel, ott is keresztelték. A kötődésem gyakorlatilag a születésem óta tart. Plébániai hittanra is ide jártam, kezdetben Lajos atyához (Pápai Lajos, jelenleg a Győri Egyházmegye püspöke - szerk. megj.), utána az épp aktuális plébánosokhoz. Tóth Gyula atya idejében bér-málkoztam – meséli Kristóf.

– Cili, említetted, hogy aktív közösségi életbe születettél bele. Hogyan tudjátok immáron házastársként, családként folytatni, újra megélni a hozott szép hagyományt? Tudjátok, hogy egyházmegyéinkben is számos lehetőség adott: családközösségek, családós táborok, stb.?

– Igen! Van is ilyen közösségünk, még a jegyesoktatás idejéből. A családpassztoráció központi jegyesoktatásán vettünk részt még 2006-ban, ennek végén felmerült, ill. a csoportvezetőnk – a Sinka házaspár – is felvetette, ha van kedvünk, folytassuk tovább ezeket a találkozókat. Így néhány ottani jegyespárral továbbra is

kapcsolatban maradtunk. Öt házaspár alkotja a szilárd magot, akikkel összejárunk. A családtáborokról is hallottunk, de az idei év még nehezen volt tervezhető számunkra, hiszen Csege, a második gyermekünk tavasszal született. A családós kisközösségünkben két házaspár is volt a családtáborban, így nyomon tudtuk azt követni és az újságban is olvastuk az élménybeszámolókat. Érelődik bennünk is, hogy eljutunk oda – válaszolja együttesen.

– Mit ad számotokra a családós közösség?

– A MÉCS-tagságunk, és a hasonló élethelyzetben lévő fiatal családokkal való találkozásaink egyaránt megerősítenek abban, hogy nem vagyunk egyedül, s ugyan minden házasságban, családban vannak/lehetnek problémák, "elakadások", de azokat kommunikációval, odafigyeléssel, Isten segítségével rendezni lehet.

– A jegyesoktatáson való részvétel és a szentségi házasságkötés is egy mély elköteleződésről tanúskodik. Mit jelentettek ezek számotokra?

– Szívesen jártunk a jegyesoktatásra, nagyon jó témák hangzottak el, jó volt ezeket a házasságkötés előtt is átgondolni, megbeszélni. A vallásos szemlélet és a nyitottság benne volt a hallgatóságban is. Márfi érsek atya is többször beült közénk, megfogott minket a közvetlensége. A szentségi házasság megkötése pedig természetes állomása volt életünknek és kapcsolatunknak. Mindkettőnk számára nyilvánvaló volt, hogy házasságban szeretnénk élni, és Isten színe előtt is vállaljuk egymás iránti elköteleződésünket.

A magam nevében mondhatom még, hogy előttem állt szüleim jó példája is, akik idén ünnepezték 40. házassági évfordulójukat és szerencsére közvetlen környezetemben, közelebbi rokonaimnál sem találkoztam válással – teszi hozzá Cili.

– Az egyházmegyei családpassztoráció minden évben választ magának egy jelmondatot. Az adventtel kezdődött egyházi évben új jelmondatunk: „Uram, mit kívánsz, hogy cselekedjem?” Így, első hallásra mit gondoltok erről?

– Érdekes, párhuzamot lehetne vonni a legutóbbi MÉCS alkalmon elhangzottakkal. A jövőképeünkről volt szó. Arról beszélgettünk, ki milyen talentumot kapott, mekkora felelősség arra rájönni, hogy vajon mi lehet az a személyes feladat, amit a Jóisten ránk bízott. Mi az, amit nekünk kell megvalósítanunk, és vajon az ember jó úton jár-e? Így gondolta-e a Jóisten, vagy még kutatni kell? Mostanában olvastam egy interjút, amit egy ismert – egyébként civil – emberrel készítettek. Arról kérdezték, hogy számára mi az élet értelme? Nagyon bennem maradt a válasza: „Megismerni és meg-

valósítani Isten személyesen nekem adott feladatát!” – osztja meg velünk élményét Cili. – A mostani jelmondat kérdésében is egy ilyen válasz van elrejtve. Van mit kezdeni ezzel a szép, éves jelmondatokkal. – válaszolnak egyetértésben.

– Mindketten a jogi pályát választottátok, Cili jelenleg anyai szerepben van. Kristóf, bíróként a keresztény mivoltod mennyire tudja áthatni a munkád?

– Polgári ügyekkel foglalkozom, a legtöbb ügyem épp a házasságfelbontásból van. Hogyan fér meg a keresztény erkölcs, a jogász etika, és a házasság felbontása? – mereng el a kérdésen a családfő. – Nem feladatom a

bírói székben, hogy eltérítsem a házaspárokat a házasságuk felbontásától. Ha már meghozták a végleges döntést, és nem lehet kibékíteni őket, akkor az elválást tegyék a legkevésbé fájdalmasan. Ebben igyekszem közvetítő lenni a felek között. Mindenkit kibékíteni lehetetlen, de ahol megvan erre az esély, ott megpróbálok „békíteni” a párokat, megadni az esélyt. Ez az egész nem „fekete-fehér”, számtalan ok lehet, ami a házasság felbontásához vezet – beszélt a munkájából eredő tapasztalatokról Kristóf. – A párom szeret közvetítő lenni a felek között más jellegű ügyekben is, sokszor sikerül olyan állásból egyezsége juttatni őket, ahol eleve úgy néz ki, hogy egymásnak

ugranának. Kristóf nagyon ügyesen közelíti az álláspontokat egymáshoz – egészíti ki Cili.

Őszintén remélem, hogy amivel jogi pályájuk során találkozhatnak (pl. az együttélés buktatói), el tudják kerülni. Nem azért, mert védve vannak bármitől is, hanem azért, mert ismerik a lényegét, hogy honnan forrászik egy „holtomiglan-holtodiglan” kapcsolat. Tudják azt is, hogy a kommunikáció a társak között elengedhetetlen egy élő, szeretettel teli párkapcsolatban. Derűjüket és pozitív hozzáállásukat érzékelve, minden reményük meg lehet egy boldog, kiteljesedett élethez.

C. Körösi Edina

A Keszthelyi család 2018-ban

– A Családunk 2013. decemberi számában szerepeltetek a Mi történt velük rovatban. Kérlek, meséljete, mi történt veletek azóta!

– Akkor még nem tudtuk, de már a cikk elkészülésekor szívem alatt hordtam harmadik gyermekünket, Kingát, aki immár 4 éves, okos, határozott, szeretnivaló kislány. Azóta pedig megszületett negyedik kislányunk, Nóri is, aki most másfél éves, élénk, jókedvű, cserfes, jelenleg vele vagyok otthon.

Legnagyobb lányunk, Lilla 7 és fél éves, ősszel kezdi az iskolát az egész család nagy izgalmára, hiszen ő az első iskolás a családjukban. Ősztől a „két középső”: Csenge, aki most 5 éves és Kinga együtt járnak majd az ovi középső csoportjába.

Kristóf továbbra is Ajkán dolgozik bíróként, és munkahelyi feladatai teljesítése mellett próbál velünk és az itthoni teendőikkel is eleget foglalkozni,

ami állandó egyensúlyozást és újratervezést igényel a gyerekek mellett.

– Jó látni, hogy nagycsalád lettetek, amely egy egész más életforma. Hogy élitek meg ezt a mindennapokban?

– A nagycsaládos lét sosem volt idegen tőlünk, hiszen mi öten vagyunk testvérek és Kristóf is nagycsaládban nőtt fel, de a gyakorlatban néha (sokszor) nagyon nehéz és fárasztó állandó műszakban lenni a gyerekek mellett. Nálunk úgy alakult, hogy két gyerek volt tervezett, kettő pedig meglepetésként érkezett, így nem kellett sokat törnünk a fejünket a családtervezésen. Szerencsére Kristóffal minden alap-

kérdésben hasonlóan gondolkozunk, így a gyereknevelés során is egymást erősítjük, támogatjuk. Erre szükség is van a sűrűbb, nehezebb időszakokban. Hála Istennek mindkettőnknek van humora, így a nehéz helyzetekben sokszor egy poénnal ki tudjuk billenteni a másikat a letargiából.

Amellett, hogy egyetértünk abban, hogy a gyereknevelés teszi igazán értelmessé az ember életét, és a négy gyerek kétségkívül rengeteg örömet és szeretetet ad, sok örömteli pillanattal ajándékoznak meg minket, azonban a hétköznapi dolgokra egyedül vagyunk, – és bár a nagyszülők idejük és lehetőségeik szerint besegítenek időnként, de – állandó segítségünk nincs. Egyelőre nem nagyon tudjuk megszervezni, hogy kettesben eljussunk valahova kikapcsolódni, akár csak egy-egy délutánra, estére. Szerencsére a négygyermekes barátaink szoktak biztatni minket, hogy idővel könnyebb lesz azért, és talán ki is tudjuk majd aludni magunkat néhány év múlva.

– Mennyire segít a nagycsalád a közösség megélésében, a közösségben való részvételben?

– Nagy változás az életünkben, hogy 2017 augusztusa óta Felsőörsön élünk egy nagyon családias, kellemes, csendes környéken, ahol egyre több a kiköltöző, sok a „hasonszórú” kisgyermekes család. Szerencsére itt hamar otthonra leltünk, a jól működő, összetartó, főleg katolikus családokból álló kisközösség is nyitott szívvel, szeretettel fogadott minket. Minden nap hálát adunk a Jóistennek, hogy idevezetett minket, és hogy a segítségével saját, kényelmes, szép otthonunkban élhetünk, és új barátokat szerezhettünk. Itt, Felsőörsön nem ritkák a 3–4 gyerekes családok, így amellett, hogy mi is megpróbálunk a lehető legjobban beépülni a falu életébe, a gyerekeink is találnak maguknak

játszótársakat, barátokat. Szerencsére sok helyi esemény van, ahol teljes létszámban tudunk részt venni.

Azt saját magamon és már a lányaimon is látom, hogy a nagycsaládos/több testvéres lét mennyire zsigeri szinten tud beépülni az emberbe; például ha Lillát valaki megkínálja valamivel, neki természetes, hogy visz vagy kér a testvéreinek is a finomságokból, gondolnak egymásra ilyenkor is, nyilvánvaló nekik, hogy mindenen osztozni kell, és ez láthatóan nem is okoz számukra gondot. Jó látni, hogy mennyire figyelnek egymásra, ha elmegyünk valahova. Ilyenkor nincs veszekedés, féltékenység, nagy egyetértésben tudnak együtt játszani az ismerős gyerekekkel.

– Milyen örömei és milyen nehézségei, próbatételei vannak a vidéki lakhelynek?

– Egyelőre nem tudunk hátrányokról beszámolni a vidéki élettel kapcsolatban, élvezzük minden pillanatát. Szoktuk is mondani, hogy a jót könnyen megszokja az ember.

Veszprémben egy forgalmas út mellett laktunk, ahol már kora reggeltől lehetett hallani az autók, buszok zaját, mentőautók, tűzoltók szirénázását; állandó zajban teltek a napjaink. Ezek után felüdülés a vidéki élet csendje és nyugalma, itt nyugodtan kiengedhetjük a gyerekeket az utcára biciklizni vagy sétálni, felsétálhatnak a közeli utcákban lakó barátnőkhöz anélkül, hogy féltünk kellene őket a forgalomtól vagy az idegenektől. Szerencsére a beilleszkedéssel nem volt sok gondunk, a szomszédok, közelben lakók nyitottan és kedvesen fogadtak minket, hamar alakultak baráti-jó ismerősi kapcsolatok, így mindenhol találkozunk ismerősökkel, ha sétára indulunk a környéken, vagy akár csak a boltba ugrunk el.

A nagyobb bevásárlásokat valóban kicsit szervezni kell, de ez nem okoz különösebb gondot.

Régóta szerettünk volna saját otthonba költözni, és ehhez a CSOK adott jelentős segítséget. Felsőörsöt ismerőseink ajánlották, és mi rögtön bele is szerettünk a településbe. A tervezés-építkezés másfél éve ugyan nagyon embert próbáló időszak volt, különösen, hogy az építkezés megkezdése előtt nem sokkal derült ki, hogy érkezik a negyedik kislányunk, de a Jóisten ismét mellettünk volt, és a megfelelő emberekkel „hozott össze minket”, így viszonylag hamar és zökkenőmentesen beköltözhattünk az új házunkba.

Hatalmas kertünk van, melyet igyekszünk lehetőség szerint otthonossá tenni, de sok még a tennivaló, és a gyerekek mellett sem egyszerű mindig a konkrét teendőkre koncentrálni, egy egyszerű fünyírás is komoly feladat, amikor közben Nórikára is

ügyelni kell, és a lányok is kitalálnak valami megvalósítandó ötletet. Az viszont mindig nagy öröm, amikor a gyerekek megtalálják az első érett epreket, málnaszemeket, vagy kiküldhetem őket leszedni a reggelihez való paradicsomot, paprikát. Ők is mindig előállnak valami ötlettel, hogy milyen növényeket kellene még ültetni.

– *A Családunk újság idén ünnepli a 20. jubileumát. Van-e ezzel kapcsolatban olyan személyes élményetek, amelyre szeretettel emlékeztek vissza, akár szereplőként, akár olvasóként, volt-e olyan írás, melyet értékesnek tartotok, amely megmaradt bennetek?*

– 2006-ban, jegyesoktatásunk évében ismertük meg a Családunk újságot, azóta mindig kíváncsian várjuk az aktuális számot, örömmel olvasunk beszélgetéseket ismerős – vagy esetleg

csak látásból ismert – családokról, párokról és papokról. Különösen kedves nekünk a Gólyahír-rovat, amelyben mind a négy kislányunk szerepelt – ezeket a számokat félre is tettük nekik az „emlékes dobozukba”.

A Veszprémi Érsekségen folyó családpasztorációs munkát egyébként is figyelemmel kísérjük és igyekszünk a meghirdetett programokon lehetőségünk szerint részt venni. A Baba-mama klubba már kb. 5 éve járok az aktuális kicsi gyerekünkkel; de a kirándulásokra, lelkigyakorlatokra is szívesen megyünk, mert mindig sok kedves ismerőssel találkozunk és tartalmas gondolatokat szedtünk hazavinni, melyek aztán még akár hónapokig adnak témát a beszélgetéseinknek.

– *A Családunk újság 2013. decemberi számában lévő, rólatok szóló írás nagyon sok értékes mondanivalót*

hordoz. Van-e olyan gondolat, amely mostanában foglalkoztat benneteket, és megosztanátok az újság olvasóival?

– Nagyon jólesett a Családunk újság megkeresése, érdekes volt visszagondolva összegezni azt sok változást, amely velünk történt 2013 decembere óta. Mostanában rengeteg energiát fektetünk a házunk/kertünk szépítésébe, de egyre inkább érezzük, ahogy nőnek a gyerekek, könnyebb kimozdulni velük. Egyre több olyan programot tudunk szervezni, amely minket, szülőket is feltölt és boldogít. Összességében tehát elmondhatjuk, hogy nagycsaládban élni a nehézségek ellenére is jó dolog, állandó rugalmasságot, kreativitást igényel, cserébe viszont rengeteg örömet ad.

A BÉKE SZIGETÉN

Beszélgetés a Csértán házaspárral

Amikor rövid bemutatkozásra kérem Juditot és Gyurit, akkor Gyuri valóban röviden válaszol: négy gyermekes (Zsuzska, Zsófi, Panka, Peti), vespérmű, keresztény család vagyunk. Sőt, katolikus. - fűzi hozzá Judit. Innen indul a beszélgetésünk, miközben a nagymama az unokákat fürdeti, mesél nekik. A Béke szigetén érzem magam.

- Mit jelent számotokra a "sőt, katolikus" kitétel?

Judit: Többek között azt, hogy a gyerekek katolikus intézményekbe járnak. A Szent Margit Óvodába, és a Szilágyi Keresztény Iskolába. A két kisebbik az ovismise rendszeres látogatója, a nagyobbakkal már rendes felnőtt misére járunk. Három éve minden szerda este imaórának adunk otthont. Szerda délelőttöként azokat az anyákat fogadjuk hasonló imaórára, akik este a gyerekeik miatt nem tudnak eljönni.

Gyuri: Katolikusnak lenni hit, vallás, értékrend kérdése, amit mi elfogadunk, és ami alapján próbáljuk az életünket élni, a gyerekeket nevelni.

- Hogyan találtatok rá erre a hitre?

Judit: Mondhatnám, hogy felnőttem, hiszen katolikusként nevelkedtem. A személyes Isten-kapcsolatra azonban csak három éve jutottam el. Az addigi formális vallásgyakorlás tartalmát is nyert. Akkor kerültünk szorosabb kapcsolatba a Léner házaspárral, az ő példájuk nagy hatással volt rám. Befogadtam azokat a gondolatokat, amelyeket tőlük hallottam, és lassan megérett bennem a gyümölcse.

Gyuri: A családi indíttatás nálam is megvolt. Gyerekkoromban a hittanra járás kevésbé eltűrt volt. Első áldozás után, felső tagozatosként, gimnazistaként, egyete-

A gyerekek

mistaként vasárnap eljártam a szüleimmel misére, de ennyiben ki is merült a hitéletem. Judittal való megismerkedésem után kezdett valami megváltozni. Házasságra felkészítő kurzusra jártunk. Társam lett, akivel együtt imádkozhatok. Ezen kívül a Cursillo segített még sokat. Először résztvevőként, majd szolgálatot vállalóként. Egyre több olyan élményem van, ami a megtapasztalásnak az élménye.

- Hova jártok misére?

Gyuri: Nem alakult ki plébániai kötődésünk. Könnyű a helyzetünk itt Veszprémben. Van 12-15 templom,

sok-sok misével. Az ember igazíthatja a misét az időbeosztásához. Az is jó, hogy több pap miséjét tudjuk így hallgatni. Fontosnak tartom még, hogy Veszprém érseki központ. A bazilikához tartozó egyházközség viszont nagyon kicsi. Ha az ünnepi érseki misékre csak az oda tartozó hívek mennének el, kongana a székesegyház az ürességtől. Egyfajta küldetése is a vespérmieknak, hogy megtöltsék.

Judit: Hozzánk legközelebbi a Károly templom. Mióta Nagy Károly atya misézik itt, az eddiginél is többet járunk ebbe a templomba. Nagyon tetszenek a prédikációi. Őt választottam lelki vezetőmnek, rendszeresen nála gyónok. Szombat délelőttöként lányaink az általa szervezett plébániai hittanra járnak. Itt megérezhetik, hogy a hittan nem csak egy az iskolai tárgyak közül.

- Milyen rendezvényekre mentek el szívesen?

Gyuri: Amióta évekkal ezelőtt tudomást szereztünk a családpassztorációs rendezvényekről, rendszeresen látogatjuk azokat. A lelki napok, a családtáborok gazdagítják életünket, kapcsolatainkat.

Judit: A 2005-ös győri családtábor után tíz nappal megszületett Panka. A 2007-es kaposvári után két és fél hónappal Peti. Az idén nem volt baba a hasamban, nem is jutottunk el a táborba. 2011 nyitott könyv.

Ketten

Gerstmár Ferenc

**A Csertán házaspár 2009-ben szerepelt lapunk hasábjain.
Most újra vallanak értékeikről, életük alakulásáról.**

A Csertán család napjainkban

– *Mi történt veletek a cikk megjelenése óta?*

– Az elmúlt 9 évben kisgyerekes nagycsaládból mondhatjuk, hogy nagy-gyerekes nagycsaláddá váltunk. Kinőttük az óvodát, idén kikoptunk az alsó tagozatból is: Peti októberben lesz 11 éves, most ősszel kezdi az 5. osztályt. Zsuzska idén töltötte be a 18-dik évét, jövőre érettségizik. Nagy változást hozott életünkben, hogy majd 16 évi itthonlét után elmentem én is dolgozni abba az óvodába, ahova gyerekeink 11 évig jártak.

– *Miben változott hitéletetek?*

– Igyekszünk folyamatosan odafigyelni hitéletünkre. Néhány éve találkoztunk Bakos Rafael karmelita atyával, aki házaspárokkal foglalkozik, kimondottan nekik szervez lelki gyakorlatokat. Ide járunk kettesben töltekezni, amikor tehetjük.

– Mára mind a négy gyermekünk volt elsőáldozó, a két nagyobbik bér mállkozott is. Rendszeres ministrálnak. Jó látni, hogy a tőlünk kapott példákat próbálják átültetni a saját hitéletükbe.

– *Hogy élitek meg gyermekeitek növekedését a hitben?*

– *Mit jelent számotokra a közösségben megélt hit?*

– A közösség megtartó erejére, mint mindenkinek nekünk is szükségünk van. Sok év kihagyás után csatlakoztunk ismét egy családcsoporthoz, ahol havonta egyszer összejövünk, és minket foglalkoztató, hitbeli témákról beszélgetünk. Korábban a Családpasztorációs Iroda programjait időnként kihagytuk, de most már évek óta várjuk az aktuális rendezvényeket, hogy ott lehessünk.

Idén nem csak az újság, de mi is jubilálunk, augusztusban ünnepeljük 20. házassági évfordulónkat.

2011-ben jelent meg Vértessaljai János írása a Vélemény rovatban. Különösen értékes számunkra, részben azért, mert az írója – Vértessaljai János diakónus testvérünk – személyében már nincs közöttünk, de tanácsai, gondolatai ott vannak családpasztorációs munkánk háttérében. Akiről az írás szól – Dr. Márfi Gyula érsek úr – nem csak a jegyesoktatás, de egész családokért végzett munkánk támogatója, főpásztora.

Egy tetőtéri előadóteremben történt. Egészen észrevehetetlen volt eleinte. Én is csak később értettem meg, hogy ez volt a találkozás. Írhattam volna nagy kezdőbetűvel az irgalmas Atyát, de nem Ő volt, csak a képe mása, az is elrejtve, hivatkozás nélkül. Benne volt a nagybetű is, de csak egy fekete ruhás, jószágos ember látszott.

Sokan voltunk a teremben. 23 fiatal pár és néhány középkorú. Szeretetteljes volt a légkör, élettel teli, csupa jegyesek. Szépek voltak és vidámak. A fekete ruhás emberben csendes, halk öröm volt, nem zavarta a kamera sem. Egy kicsit babrált a mellkeresztjével, aztán levette. Körbe nézett, beszélni kezdett. Jó volt őt hallgatni. Okos és szép dolgokat mondott, aztán hamuval keresztet rajzolt a homlokunkra. Kérte, hogy emlékezzünk. Honnan jöttünk és hová megyünk. Eléje járultunk és megáldott minket. A jel szürkén ott porosodott a homlokunkon. Mindenki odament. Azt vettem észre, hogy egy szép kismama is odaáll. Keresztet kapott a homlokára, és leült a vőlegénye mellé. Semmi különös nem történt. Észrevehetetlen volt az irgalom, a kamera sem vette fel. Az est program szerint ment tovább, előadást hallgattak a jegyesek. A fekete ruhás úr is leült. Látszott rajta, szeret itt lenni. Végre azt teheti, ami neki jólesik, nézni a fiatalokat, a jövőt, az életet, és gyönyörködni bennük. A fiatalok kiscsoportokba szerveződtek. Az egyik csoportba ő is beült, és mint egy igazi atya, anekdotázott is. Olyan volt, mint egy langyos cserépkályha, jóleső meleget és békét árasztott. A jegyesek átérték, ez az ember szereti őket. Ennyi a történet. Vége is lehetne, akár. Valóban, nem történt semmi más.

Az úton hazafelé hasított belém a felismerés. Nem világosodtam meg egy pillanat alatt. Egyáltalán nem. Kellett hozzá 50 km, míg a sejteimből valami felderengett. Először anyósom jutott eszembe. Ő mesélte, 60 éve egy zalai faluban a menyasszony az oltárhoz fátolban csak szüzen mehetett. Ha tudták, hogy nem így volt, akkor letépték a fátolát. A falu keményen védte az értékrendjét. Az erkölcsi szabályok némely pontja áthághatatlan volt. Ha

Találkozásom az irgalmas atyával

Érsek atya, jegyesek, oktatók

...szavak nélkül, pusztán jelenlétével kimondta: lányom, esélyed van az életre!

valaki mégis megtette, szemben találta magát az egész közösséggel. Nem volt irgalom.

Aztán a megesett leányanyák jutottak eszembe. A stigma, amit egész életükben hordoztak. A fő bűnük nem a csapodárságuk volt, hanem a látható következmény, mert ez még azokat is szembesítette saját magukkal, akik következmények nélkül lépték át a határokat. Őket ingerelte legjobban. Az elfojtott bűntudat feszítése, az egyedüli igazság ráolvasásának kényszere legtöbbször kőkemény, irgalmatlan ítélkezéshez vezetett.

Aztán a tékozló fiú története jutott eszembe. E jézusi példabeszédnek én inkább "Az irgalmas apa története" címet adnám, mert a tékozló fiú bűnével, keservével az apa semmit sem foglalkozott, hanem ünnepet rendezett, mert a fiú a halálból hazatalált az

életre. Az apa volt, aki esélyt adott a fiúnak az életre. A bátyja vissza akarta őt gyömszőlni a bűntudatba, a gyalázatba. Az apánál azonban a fiú új életre talált.

Ezt láttam én a jegyesoktatáson. A feketeruhás, mellkeresztjes ember szavak nélkül, pusztán jelenlétével kimondta: lányom, esélyed van az életre. Jó, hogy itt vagy, jó hogy hazajöttél, már készítik neked az ünnepi ruhát, és tiéd lesz a hűség gyűrűje. Menj, és többé ne vétezz! Menj és tanulj meg a Mestertől, mi a szeretet. Szeress, és élni fogsz. Szeresd a leendő férjedet állhatatosan, neveld majd a gyermekeidet jóra, akiket ajándékba kapsz. Jó, hogy az életet választottad, és nem a halált. Nézd, hol vannak a te elítélőid? Én sem ítélek el.

**Nem hiszem, hogy belemagyarázom, de úgy érzem, hogy az irgalmas, szerető Atya tényleg megjelent Veszprémben, a főpásztor személyében. A hasonlóságot az is mutatja, hogy Ő sem törődött az-
al, hogy elveszíti a méltóságát (a veszprémi jegyesoktatáson). És nem is veszítette el, így vált ő igazán irgalmas atyává, a jelenlétével is.**

Vértessaljai János

Dr. Léner-Pintér Sára hosszú ideje vezeti jegyeseknek szánt rovatunkat. Egyik értékteremtő írását idézzük tőle 2016-ból. Férjével, Léner Balázssal szívükön viselik többek között a veszprémi jegyesoktatást is, előadóként és csoportvezetőként is segítik munkánkat.

Házasságra készülve

JUS MURMURANDI

– avagy a morgás joga

Kedves házasságra készülő Olvasó! Bizonyára csodálkozol, amikor a címet olvasod. Amikor házasságra gondolunk, több kép él bennünk, de kettő mindenképp ott van valahol mélyen a tudatalattiban. A konfliktusmentes, idilli, mosolygós képek a filmekből és újságokból, és az egymást kibeszélő, egymás torkának eső vére menő konfliktusokban a válásig eljutó házasságoké. Persze ott motoszkál bennünk szüleink párkapcsolata is, ahogy gyermekkorunkban megéltük azt és ahogy felnőttként házasságra készülöként visszagondolunk APA és ANYA párkapcsolatára. Az örök vágy mégis az idilli párkapcsolat: minden szép, minden jó, minden harmonikus és tökéletes.

Aztán persze ott motoszkál bennünk, hogy ami elromolhat el is romlik, nekünk jár a szép, kényelmes, nyugodt, mosolygós élet, ezért a MÁSIK tegyen meg mindent, hogy NEKÜNK jó legyen. Ha nem is hisz a mi hitvilágunkban, ha nem is vallja a mi vallásunkat, ha nem is érzi a mi értékeinket – legalább tegyen úgy, mintha hinné, vallaná, érezné – hogy nekünk ne kelljen találkozni és adott esetben konfrontálódni egy másik világnézettel, hittel, vallással és érzéssel. Természetesen Ő alakuljon hozzánk, mert mindenkinek a saját elképzelése a tökéletes. Ráadásul elvárjuk, hogy a másik vágjon ehhez jó képet, erőltesse meg magát, tegye oda magát, mert mi most jól akarjuk érezni magunkat és nem akarunk mást, csak nyugalmat és békét. Ha nem tetszik neki, nem hiszi, amit mi hiszünk, nem vallja, amit mi vallunk és nem érzi, amit mi érzünk akkor le a vasútról: lehúzzuk újunkról a gyűrűt, elköltözzünk, hazamegyünk a mamához panaszkodni, elmegegyünk haverokkal búfelejtő sörözésre stb. – morgunk. Ajtócsapódás. Puff. A másik, az otthagytott nézi a becsukódott ajtót, aztán csodálkozik, mérgelődik, majd felhívja a barátnőt, anyukát, barátot stb.,

hogy kimorogja magát: „Képzeld, már megint nem rakta helyre, nem hitt nekem, nem értette meg, elfelejtette stb.” – csak úgy dől a panasz a másikra (aki nincs jelen és így nem is tud védekezni, nem tudja álláspontját megvédeni). Vigaszt, megnyugtatót várunk valaki mástól. Sajnos nem a leendő házastársától.

Ha ez többször lejátszódó jelenet a házasságkötés előtt, akkor sajnos olyan szokás kialakításához vezet, amely a házasságot rombolja. Igen, jogunk van morogni.

Jogunk van másként érezni, másként és mást hinni/vallani, mint a leendő házastársunk. Valamihez azonban nincs jogunk. Nincs jogunk rákényszeríteni a másikra saját érzéseinket, világlátásunkat, hitvilágunkat, szokásainkat, munkatempónkat azt, hogy milyen ételt szeretünk és mikor zuhanyozunk, mosunk fogat és váltunk inget és nincs jogunk kiadni ŐT egy harmadik személynek.

Azoknak kell a konfliktust megoldani, akik között keletkezett. Lehet, hogy kell egy kis idő, amíg a konfliktusból adódó méreg kimegy az ember fejéből és szívéből – ezt nevezem én morgó időnek. A méreggel eltöltött időt azonban ne arra használd, hogy hogyan rombolhatod társad megbecsülését mások szemében, hogyan szedheted le róla még a keresztvizet is. Persze lehet, hogy aki ilyenkor meghallgat, még sajnálgat is téged, meg igazat is ad neked, csak éppen nem a kapcsolatodat, hanem az EGÓDAT táplálja ezzel. Törekedj inkább arra, hogy újra békeséggel tudj rágondolni arra, akit szeretsz, akivel házasságot kívánsz kötni. Ő nem bánatni akart téged azzal, hogy megélte lényének egyediségét, ami úgy vonzott téged az első napokban, ami megdobogtatta szívedet és vágyat ébresztett tagjaidban.

Egy beszélgetés során kiderült, hogy egy virágtövet ki kell ásni a kertünkben. Talaja sziklás, a virág gyökerei mélyen behúzódtak a kövek közé. Nehéz munkának ígérkezett. Férjem és én eltérő munkaszokásokkal rendelkezünk, amiről a beszélgetőpartnereim is tudtak. Egyikük megszólalt: „mire tartod te a férjedet, ha nem arra, hogy a nehéz munkát elvégezze?” Szíven ütött a mondata és azóta is többször eszembe jut. Akkor is ezt választottam és most is csak azt tudom mondani: „Én nem tartom a férjemet. Mindig más volt, mint én, de Ő szeret engem, elfogad és én is erre törekszem, remélve, hogy boldoggá tudom tenni.” Ahogy gondolkodtam az eseten egyre inkább megszilárdult bennem, hogy egy kívülről táncos és véleménye nem lehet mérvadó egy olyan összetett társasjátékban, amiben – ha jól játszunk – mindkét játékos csak nyertes lehet. De ha a kibicék egymás ellen hergelik a játékos feleket, akkor az álomházasságból rémálom lehet. Megmoroghatod hát, de sose támadd meg.

LPS

Dr. Sallai János és felesége hosszú időn keresztül tisztelték meg bennünket értékes írásaival. János már nincs közöttünk, előző – 2018/1 – számunkban emlékeztünk meg róla. Most egy 2006-ban megjelent cikküket közöljük.

A világ és a családuk

Ha egy lakatlan szigeten élnénk családjunkkal, ahol nem lenne TV, rádió, internet, telefon, újság, sokkal könnyebben, zavartalanabban élhetnénk meggyőződésünk, elveink, világnézetünk szerint.

Nem lakatlan szigeten élni azonban sokkal bonyolultabb, nehezebb. Világunkban számos olyan külső hatás is éri a családot, ami ellentmond nézeteinknek. Nézzünk meg néhányat ezek közül.

- A rengeteg tévécsatornából ömlő műsorfolyam, a műsorokban látható helytelen életminták, rossz problémamegoldások.

- A számítógépes játékprogramok /különösen az agresszív játékok változatos formái szoktatnak a büntetlen erőszakhoz/.

- Reklámok, hirdetések /melyek vonzóvá akarják tenni a felesleges dolgokat is, megmondják, mitől legyünk szépek, vonzóak, állandó pénzkiadásra sarkallnak/.

- Újságok, képeslapok /melyek a saját meggyőződésüket erősítő anyagok közlésével, az ettől eltérő tények, vélemények elhallgatásával igyekeznek befolyásolni/.

- Gyerekjátékok /izléstelen figurák, játékgyerekek, vad színek alkalmazásával gyengítik a szépérzékét/.

- Divathatások /csökkentik a szeméremérzést, káros fogókürra beszélnek rá/.

- Az iskolában, munkahelyen látott, hallott dolgok /csúnya beszéd, káromkodás, agresszív viselkedés, hazugság, csalás, lopás, a jó és rossz összemosása/.

- Rokonok, szomszédok, ismerősök beleszólásai, rossz tanácsai.

- A nem hívő környezetben élésből fakadó hatások.

Mint láthatjuk, a sok és erős hatás özönében nem könnyű saját elveink szerint élni. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy vonuljunk ki a világból. Legyünk tájékozottak a világ dolgaiban, felkészültek a külső hatások kivédésére, ellensúlyozására. Legyünk tudatában annak, hogy a családnak fontos funkciója van a kívülről jövő hatások szűrésében, értékelésében.

Beszélgessünk sokat egymással, a gyerekekkel, véleményünket ne titkoljuk el a családban. Ne hagyjuk magára kérdéseivel gyerekünket. Fontos, hogy a gyerekek tőlünk, a szülőktől hallják a világ eseményeinek értékelését, magyarázatát. Igen hasznos, ha hasonló gondolkodású családok kapcsolatban tartanak egymással /családközösségek/, összefognak, kölcsönösen erősítik egymást, érzik, hogy nincsenek egyedül meggyőződésükkel.

A szülői hatás addig a legerősebb, amíg a gyerekek nem kezdenek óvodába, iskolába járni, ahol már sokféle befolyás éri őket. Igyekezzünk, hogy jó alapokkal lépjenek ki a

család védett közegéből. Hasznos, ha az anya minél tovább tud otthon lenni gyerekeivel, ezzel is biztosítja a gyerekek nézeteinek stabil alapját.

Legyenek a szülőknek biztos nevelési elvei, amelyekbe nem engednek mindenkit beleszólni. Mutassunk példát viselkedésünkkel, hogy kell kiállni nézeteink mellett, merjünk nemet mondani, ha nem értünk egyet valamivel. Legyünk elég bátrak ahhoz, hogy saját meggyőződésünk legyen, még akkor is, ha ez bizony néha nem könnyű dolog. Magabiztosság, önbizalom nélkül nem mi irányítjuk életünket, hanem mások a saját érdekében. Meggyőződésünket magunknak kell megvédeni, nem másoktól várni azt.

Természetesen ez azt kívánja,

hogy valóban legyen saját megalapozott világnézetünk, elveink, hisz enélkül nincs mit védenünk, csak hánykolódnunk fogunk céltalanul az élet tengerén.

Meggyőződésünk mellett akkor is ki kell állni, ha ezért nem dicsérnek meg, ferdén néznek ránk. Ha gyerekeink ezt látják tőlünk, bizhatunk benne, hogy legkésőbb felnőtt korukban követni fogják viselkedésünket.

dr. Sallai János és Anikó

A családok lelki egészsége mindig fontos volt számunkra. Ezt támogatják Berkes János írásai és a Lelki Egészség Szolgálat keretében végzett család- és párterápiás rendelései, szolgálata sok házasság és emberi kapcsolat jobbá tételéhez járult hozzá. Egy 2011-ben született, ma is aktuális írását idézzük vissza most.

„Ne féljeteK tehát: sokkal értékesebbek vagytok ti a verebeknél.”

Az önbizalomhiány és az alkalmatlanság-érzés okai (2. rész)

„Öt verebet ugye két fillérért adnak? Isten mégsem feledkezik meg egyről sem közülük. Nektek pedig még a fejetek hajszálai is mind számon vannak tartva. Ne féljeteK tehát: sokkal értékesebbek vagytok ti a verebeknél.” (Lk 12,6-7)

Előző számunk folytatásaként megállapítható, hogy Isten egyedinek, megismételhetetlennek és így végtelenül értékesnek tartja minden egyes teremtményét. Az értéktelenség és az önbizalom hiányának tudata és érzése ezért egészen biztosan nem a Teremtőtől származik. Ezt a nyomorúságos és szorongató érzést a teremtmények, azaz mi emberek okozzuk egymásnak azzal, ahogyan egymással bántunk.

Az önbizalomhiány, az értéktelenség, a szorongást produkáló érzéseinek okai ott lehetnek a lélek mélységeiben, mint a múltból ható negatív tartalmak. Eredetük nagyon különböző lehet, de általában a huzamosabb ideig tartó, életvitelszerűen elégtelen kapcsolatok következményeként jelennek meg. Egyetlen példa: ha egy másfél éves, a szülőkről leváló kisgyermek önálló-sodási törekvését gátolja a szülő túlzott aggódalmaskodása (azaz a gyermek közelségét jutalmazza, távolodási kísérleteit pedig érzelmi hidegséggel bünteti), akkor ez a felnőtt életben eredményezheti az önálló, magabiztos cselekvésre való képtelenséget. Ez is az önbizalomhiány egy formájának tekinthető. Ugyanígy analitikus, mélylélektani okai lehetnek felnőttkorban a társaság elkerülésének: annak a szorongató érzésnek, hogy „ha meg fogok szólalni, biztosan kinevetnek...”

Hosszasan lehetne folytatni a sort. Például az önbizalomhiány eltúlzott kompenzációjával, amikor az ember kifelé mindenáron a határozott, a túlkontrolláló, fagyos, érzéketlen maszkot veszi fel, így idegenítve el önmagától másokat.

Csukjam be a szemem és hívjam segítségül az engem önmagamért szerető, és értékesnek tartó teremtő Istenemet! Kérem Tőle az Ő világosságát, hogy abban szemlélhessem és ízlelhessem meg saját kínzó szorongásaimat. Hogy ne meneküljek el előlük, hanem ébredjek tudatukra. Keressem egészen addig, amíg Isten világosságában a legkifejezőbb módon meg nem tudom ragadni lényegüket, és néven nem tudom nevezni őket. Hogy majd fogatékosságomként adhassam vissza Istennek, kérvén: gyógyítsa meg őket bennem. Ízlelni, megragadni, Istennek átadni és a gyógyulást hittel kérni. Az Ő világosságában. Ha van külső segítség, akkor igénybe kell venni!

Hogy mindez miért is fontos igazán? Nem csak azért, mert így megszabadulhatunk pusztán a szorongás kínzó érzésétől (az úgynevezett szenvedésnyomástól), ha-

nem még inkább azért, mert így Isten kezében olyan eszközökké válhatunk, amelyekre igen nagy szüksége van a mai társadalomnak. Saját értéktelenségünk hamis tudata (vagy másik végtelenségig ugyanígy az elbizakodottság is) komolyan sebezhetővé tesz minket. Ez egy azon csapdák közül, amelyekről Péter apostol így ír: „Józanok legyetek és vigyázzatok! Ellenségeitek, a sátán ordító oroszlán módjára ott kószál mindenütt, és keresi, kit nyeljen el. Erősen álljatok neki ellen a hitben!” (1 Pét 5,8-9).

**Berkes János klinikai lelkipogondozó;
pár- és családterapeuta
bjparterapia.ewk.hu**

A Szébényi házaspár, Tibor és Eszter szeretetteljes és felelős gazdái rovatuknak. Most egy 2013-ban íródott meséjüket közöljük.

„A gyermek pedig nőtt és erősödött, bölcsesség töltötte be, és az Isten kegyelme volt rajta.” Így fogalmaz szűkszavúan Lukács evangéliuma Jézus gyermekkoráról. Fogadjátok hát szeretettel, ahogy mi elképzeltük a Kisjézus életének egy epizódját! A kiszínezését pedig rátok bízuk!

A teknő

Írta és rajzolta: Szébényiné Eszter és Szébényi Tibor

Egy nap József a műhelyében dolgozott, gerendát gyalult egy tetőhöz, mikor a Kisjézus odatelepedett mellé és csendben figyelte. Egy kis idő után az apja megkérdezte, hogy van-e kedve segíteni neki. Jézus nagyon örült, ha az amúgy szűkszavú édesapja taníttatta. Kalapácsot és szöveget adott neki és egy hulladékfa-darabot, hogy gyakorolja a szögütést. Nagyon tetszett Jézusnak a munka, hamar szép kis sündisznót csinált az apró fadarabból. József látta, hogy ügyesen dolgozik a fia és belemerült újra a munkájába. Mikor a Kisjézus úgy látta elég lesz a kis darab fába a szög, választott egy másikat a műhelyből, egy nagyobbat. De, jaj! Mikor az apja meglátta a második sündisznót, bosszúsan a fejéhez kapott és kétségbeesett hangon csak annyit mondott „Csak ezt ne! Azt a fát Máriának választottam új mosóteknőhöz

a születésnapjára!”- ez utóbbit már egészen suttogva, nehogy meghallja valaki...

A Kisjézus igen megilletődött, de József nem szidta össze, csak magát korholta, hogy miért nem figyelt jobban oda. Látta a szomorúságot édesapja arcán, szerette volna jóvátenni, de a teknőnek való fa, bizony csupa lyukas volt. József igen törte a fejét, drága dolog a nagydarab jó fa, főleg a teknőhöz való! Máriáé már két helyen is megrepedt és ereszt, szokta látni, milyen sokat vesződik vele. Ezért gondolta, meglepi egy újjal. Már a közeli erdő nagy fái közt jártak a gondolatai, mikor Jézus odamegy a törtenekhez és megkérdezte, hogy tehetné jóvá a történeteket. József arca megennyhült, mikor hallotta fia halk szavát és látta szemében a megbánás még ki nem csorduló könnyeit.

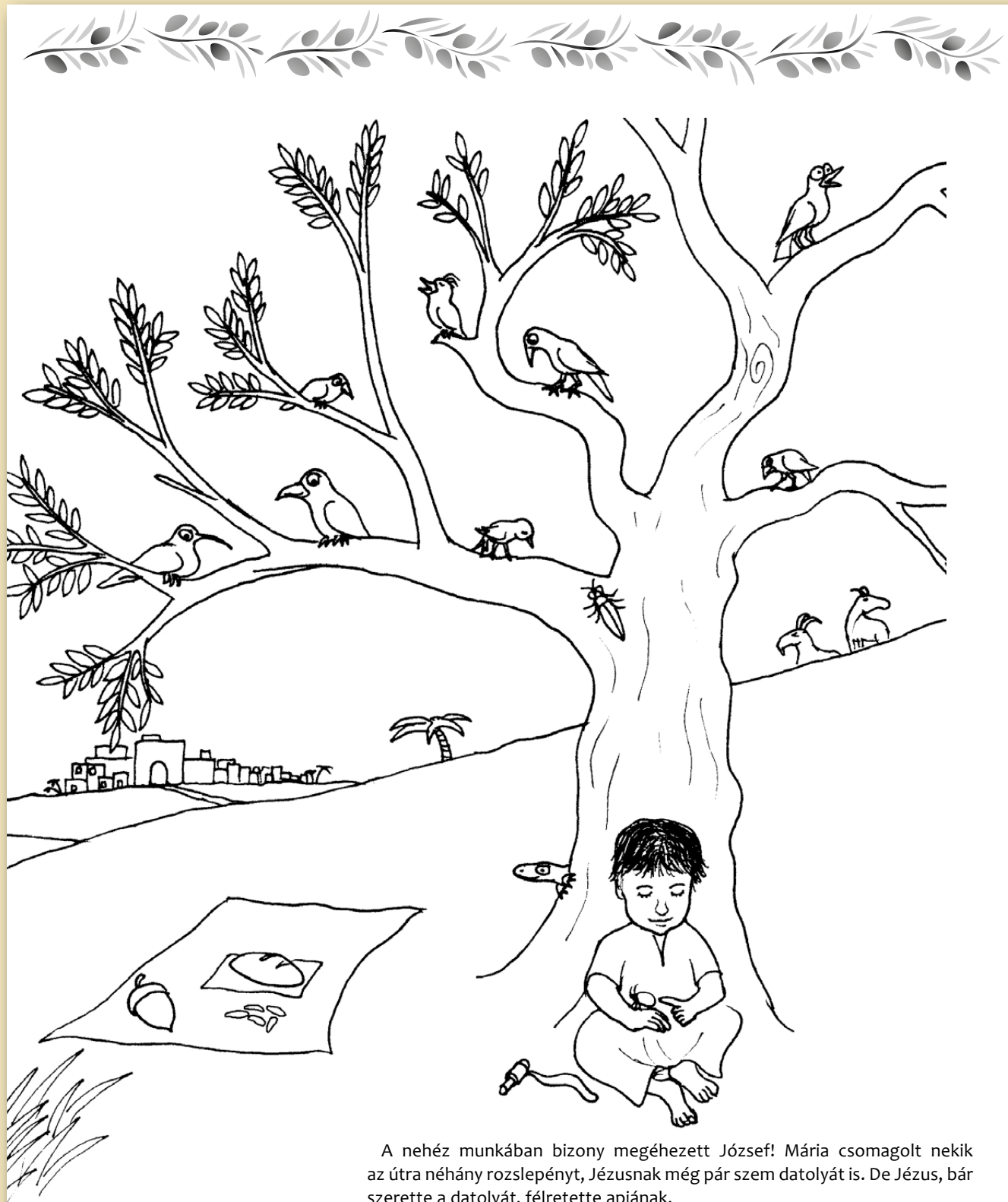
Segíthetsz abban, hogy megtartod a titkom édesanyád előtt, és nem kotyogod ki a meglepetést. Holnap pedig együtt választhatjuk ki az új fát a teknőhöz. Na mit szólsz?”- kérdezte már mosolyogva a fiától. A Kisézus arca pedig ragyogott az örömtől, a készülődő könnycsepp visszahúzódott, és tudta, hogy nagy dolgot bíztak rá! Egy titok megőrzése, holnap erdei séta! Nagyon fontosnak érezte, hogy most igazán jó fiú legyen, apja kedvében járjon.

Másnap sokat kellett járni, míg elérték az erdőt, mert olyan pici lábakkal még a közeli erdő is nagyon messzinek tűnt. Jézus akkor még csak a negyedik évét taposta. Bizony elfáradt, de nem mutatta, nehogy terhére legyen apjának. Pedig József tudta, hogy hosszú út ez egy ilyen csöpp gyereknek, büszke is volt a fiúra, szívét meleg szeretet járta át. Sokat beszélgettek az úton, Jézust minden nagyon érdekelte, sokat kérdezett, főleg az élőlényekről. József pedig szívesen magyarázott, mesélt neki és már nem is bánta, hogy így alakult az eset.

Végül sikerült egy szép szál kiszáradt cédrusfát kiválasztani, József nekilátott a kivágáshoz. Erős, szikár ember volt, meg-edzette már a sok munka. Addig Jézus csöndben ült és várt. Figyelte egy darabig apját, a fűben kúszó bogarakat, a bokrok zörrenéseit, majd eszébe jutott a zsebében lapuló kissíjja, amit az apjától kapott.

Unalmában azt fújdogálta. Úgy tűnt neki, mintha egyre több madár válaszolgatna rövid dallamaira. És valóban, még apja is felnézett a munkából, hogy mi ez nagy madárzsivaj körülötte. Ekkor látta meg Jézust egy öreg olajfa tövébe kuporodva, ahogy kissípját próbálgatja. Meglepődött milyen ügyesen használja ez a csöpp gyerek a sípot. Bátorításként odaszólt neki, hogy anyjának is mennyire tetszene, ha hallaná ezt a sok madarat. Ugyanis Mária egyszer megsúgta neki, hogy a madárscicsérgésnél neki nincs is szebb zene, mintha angyalokat hallana. József a szívébe véste ezt. Ekkor Jézus pici fejében is megszületett a gondolat: Ő a madárdalt adja édesanyjának születésnapjára!

A nehéz munkában bizony megéhezett József! Mária csomagolt nekik az útra néhány rozslepényt, Jézusnak még pár szem datolyát is. De Jézus, bár szerette a datolyát, félretette apjának.

A nap végére József végzett a favágással, le is tisztította a vastag törzset, de hazahordani már csak másnap tudta. Jézust akkor már nem vitte magával, Mária amúgy is féltette a kisfiát - mint ahogy az édesanyák általában- és nem örült, hogy Jézus egész nap távol van.

A Kisjézus erősen törte a fejét, vajon hogy fogja az édesapja hazahozni egyedül azt a nehéz törzset. Eszébe jutott, hogy Ábelnek, a szomszéd fiúnak van egy szamara. Ő idősebb volt Jézusnál, nem voltak igazán barátok, de néha együtt játszottak a réten mikor Ábel az állataikat legeltette. Jézus el akarta tőle kérni a szamarat délutánra. De Ábel tudta, a pásztorkodás nagy felelősség, a lelkére kötötték, hogy mindig minden állatot szemmel tartson. Mégis ráállt a dologra, cserébe azonban Jézus kissípját kérte. Fájt a szíve a Kisjézusnak, most mit ad Ő az édesanyjának, hisz a síp nélkül a madárdalt sem tudja előcsalni. Mégis odaadta a szamarért cserébe.

Elment hát az apja után az erdőbe, vitte segítségül a szamarat. József nagyon elámult, hogy ki közeleg. Láta fián a jószándékot, és csodálkozott leleményességén. A szamar után kötözték a nagy törzset, úgy vontat-

ták hazáig. Jézus nem szólt a sípról, de azért bántotta a dolog.

Eljött Mária születésnapja. József jókora formás teknőt faragott a fatörzsből, Jézus együtt örült apjával és édesanyjával. Tudta, az örömben benne van az Ő daltolyája, a kissípja és a hosszú gyaloglásai is. Felnézett az udvarukon álló nagy fára, arra gondolt, ha most megjelenne a kissípja, minden dalos-madarat idecsalhatna vele, hogy édesanyja örömeire énekeljenek. És csodák csodája! Ahogy ez a gondolat elhagyta pici fejét, mintha a madarak és Mennyei Atyja is meghallotta volna fohászát. Sok-sok apró énekesmadár lepte el a fa koronáját és olyan égi dallamot fújtak együtt, amit csak angyaloktól tanulhattak. A Kisjézus örömeiben szinte repült a boldogságtól, Mária és József meghatódva ölelték át egymást, szívükbe rejtve ezt a pillanatot.

Bálint Bánk egyik legrégebbi rovatvezetőnk. Nemcsak írásaival, hanem előadásaival, terápiás rendezéseivel is szerves résztvevője családpasztorációs munkánkban. Alábbi írása 2014-ben született.

Riválisok és testvérek

A szülők többsége abban a reményben vállalja a második gyermeket, hogy a gondozási-, nevelési terhek nem duplázódnak meg, mert a testvérek majd egymás számára is támaszt jelentenek. Valójában még járni sem tud az új jövevény, amikor már kezdetét veszi közöttük a versengés, ami aztán szinte folyamatos programjuk lesz. Bármily illúzióromboló is a tény, a rivalizálás teljesen természetes jelenség a testvérek között. Képzeljünk csak magunkat a gyermekek helyébe! Az elsőszülött az öccse vagy húga érkezése előtt egyke volt, így a szülők figyelme, szerető gondoskodása kizárólag reáirányult és fel sem merült benne a kétség, hogy ez a kiváltságos helyzete veszélyben forog. A kis tesó viszont már akkor beavatkozik az életébe, amikor még nem is látszik, csak egyre nagyobbra növeszti az édesanyja hasát, aki emiatt végül fel sem tudja őt emelni. Aztán nemcsak a megszokott mozdulat, hanem az anyja is eltűnik. Napokig izgatottan várja, hogy édesanyja a régi formájában visszatérjen a kórházból és a leendő játszótársát is megláthassa. Anyja azonban még most sem kapja fel őt a magasba, ráadásul azzal a becsomagolt babával, akit magával hozott, semmit sem lehet játszani, az csak bögni tud. A sírása viszont nagyon hatásos, mert mindig eléri vele, hogy a szülei odafigyeljenek rá. Számára pedig mindez komoly konkurencia, hisz neki ugyanaz az igénye és mostantól versenyzésre kényszerül, hogy az anyjától, apjától a kíváncsi mennyiségű

törődést begyűjtse. Hiába nyugtatják a szülei, hogy továbbra is ugyanúgy szeretik őt, mint a kistestvér megszületése előtt, ő ténylegesen azt tapasztalja, hogy azóta sokat csökkent az az idő, amit kizárólag vele töltenek és a korábban csak neki szóló szülői gondoskodás, figyelem már kétfelé oszlik. A megosztottságot viszszafordítani nem lehet, az egykeségét elvesztő gyermek legfeljebb „kesereghet” miatta és a fejlődésében visszaeshet (regresszió), de a versengést vállalva, figyelemkeltő próbálkozásaival legalább az arányokat a maga számára kedvezőbbé alakíthatja. Ez az egészséges törekvése nyilvánvalóan a kisebb testvér érdekeivel ütközik, akinek a (jó)léte ugyanazoktól a szülőktől függ. A küzdelemre tehát neki épp úgy megvan a készítetése. Lelkileg annyi könnyebb a dolga, hogy ő nem a kiváltságot biztosító egykesége elvesztésével került versengő helyzetbe, hanem abba született bele.

Lélektanilag oly egyértelmű a testvérek közötti rivalizálás indokoltsága, hogy nem annak meglétét, hanem épp ellenkezőleg, annak hiányát tekinthetjük rendellenesnek, anomáliának.

Erről bárki meggyőződhet, ha egy őszinte légkörű beszélgetésben a testvérek egymás közötti viszonyát hozza szóba, akkor szinte biztosan hallhat példát a rivalizációra. (Magam is rokoni körben hallottam egy szélsőséges esetet, ahol a két nővér éveken át abban a hitben tartotta a vérszerinti öcsikéjüket, hogy őt úgy fogadták örökbe, ezért olyan engedékenyek vele szemben a szülei. Egy másik hölgy pedig némi büntudattal vallotta meg, hogy a kései kishúgáról mindig azt gondolta, hogy amilyen váratlanul jött, egyszer majd ugyanolyan váratlanul eltűnik.)

Gyermekepszichológusi tapasztalataim pedig azt igazolják számos példával, hogy a testvérrivalizáció teljes hiánya mögött mindig valamilyen zavar húzódik. A zavar lehet a család működésében, például házassági válság idején a gyerekek inkább összefognak és támaszt keresnek egymásban. A rivalizálás akadály lehet, ha a testvérek valamelyike fogyatékos vagy súlyos betegségben szenved. A versengést gátolhatja az is, ha a szülői normák elfogadhatatlannak tekintik a testvér-féltékenységet. Ilyenkor – főként az idősebb – gyermek mélyen elfojtja magában a testvérével szembeni ellenérzéseit. A szü-

lők számottevő hányada egyébként is abban a tévhitben él, hogy az igazi testvéri szeretet magától értetődően megszünteti a másik legyőzésére irányuló készletéseket. Valójában a szeretet legfeljebb az egymás közötti küzdelemben alkalmazható eszközök körét szűkíti le. Hasonlóan a sportbeli versenyekhez. Egy kupameccsen akkor is mindkét csapat győzni akar, ha kölcsönösen tisztelik az ellenfeleket. A másik tisztelete, szeretete nem a nyerési vágytól fosztja meg őket, hanem csak attól, hogy a győzelem érdekében tisztességtelen eszközöket is bevesse, mondjuk egy futballmérkőzésen szándékosan lerúgják az ellenfél csúcscsapatában lévő csatárát. A foci példa azért is a témába illik, mert a testvérek csatározásában a szülőknek hasonló a szerepe, mint a bírónak a csapatjátékokban, azaz pontosan szabályozniuk kell a küzdelmet és azt folyamatosan figyelemmel kísérni, szabálytalanságok esetén büntetést alkalmazni. Bizonyos feltételek mellett arra is joguk van, hogy lefűjják a mérkőzést, de tudniuk illik: némi szünet után a második félidő, vagy a hosszabb pihenőt követően a visszavágó következik.

Családomban például a szigorúan érvényes szabály szerint gyermekeimnek fel kellett függeszteniük a csatározásaikat, ha vendég érkezett és aki nem maradt nálunk túl hosszú ideig az akár azt is hihette, hogy a mi otthonunk a béke szigete.

A testvérek közötti folyamatos küzdelem a szülők számára egyértelműen óriási teher, talán az vigasztalhatja őket, hogy gyermekeik éppen a szabályozott keretek között, változatos eszközökkel vívott versengésnek köszönhetően lesznek életrevalóbbak, a társas viszonyok alakításában gyakorlottabbak és aztán – persze még – az egymás iránti szeretet is gazdagítja a testvéreket.

Bálint Bánk

Ima a családban rovatunkat Szakács Péter atya ötlete hívta életre. Az alábbi ima egyik 2015-ös számunkban jelent meg.

A tisztaság rózsafüzére

Keresztre:

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltesd meg a te neved; jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma; és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek; és ne vigy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól. Ámen.

Nagy szemekre:

*Üdvözlégy Mária, kegyelemmel teljes, az Úr van teveled. Áldott vagy Te az asszonyok között és áldott a Te méhednek gyümölcse, Jézus, Aki tisztaságunkat növelje!
/ Asszonyunk, Szűz Mária, Istennek Szent Anyja, imádkozzál érettünk, bűnösökért, most és halálunk óráján, Ámen!*

A három kis szemre:

Boldogok a tiszta szívűek, / mert meglátják az Istent.

A kis szemekre (tízser):

Szűzanyánk, vezess minket Szent Fiadhoz / a tisztaság útján!

A tizedek végén:

*Dicsőség az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek,
/ miképpen kezdetben, most és mindörökké. Ámen!*

Befejezésül:

Oltalmazd alá futunk, Istennek szent Anyja, könyörgésünket meg ne vedd szükségünk idején. Hanem oltalmazd meg minket minden veszedelemtől, mindenkoron dicsőséges és áldott Szűz. Mi Asszonyunk, mi Közbenjárónk, mi Szószólónk, engeszteld meg nekünk Szent Fiadat, ajánlj minket Szent Fiadnak, mutass be minket Szent Fiadnak, Ámen.

Ha a rózsafüzért kórusban végezzük, a két kórusa / jellel elválasztott részeket mondja.

A „Szűzanyánk, vezess minket Szent Fiadhoz a tisztaság útján!” fohász elmondható a hagyományos rózsafüzér tizedeinek végén is a fatimai foháshoz hasonlóan.

A tisztaság rózsafüzére egy zarándoklat lelki gyümölcseként született, annak lejegyzésére a zarándokok lelki indítást éreztek. Később egyértelmű jeleket kaptak arra vonatkozólag, hogy a Boldogságos Szűz Mária akarja ennek a rózsafüzérnek az elterjedését, azt, hogy mennél többen imádkozzanak a tisztaság ajándékáért.

E rózsafüzér által kieshetjük magunk és mások számára a testi-lelki tisztaság kegyelmét. Segít, hogy Isten és embertársaink igaz szeretetében éljünk, és védelmet nyújt a szexualitás terén jelentkező kísértések ellen.

A rózsafüzér a Mi Atyánkkal kezdődik, mely a kereszténység legszentebb imája, maga a Megváltó, Jézus Krisztus tanította. Ezzel az imával beleilleszkedünk a Mennyei Atya szerető tervébe, kérjük a szükséges kegyelmeket és azt, hogy szabadítson meg a gonosztól, aki a bűnre kísért - „Legyetek hát tökéletesek, amint mennyei Atyátok tökéletes!” (Mt 5, 48). A Boldogságos Szűz Mária közbenjárását kérjük ehhez, aki Szeplőtelen, aki soha bűnt nem követett el, aki a Szűzek és a Tisztaság Királynője. Az Üdvözlégy imádságába az alábbi titkot illesztjük: „Aki tisztaságunkat növelje”. Ezért a kegyelemért esedezünk Jézushoz, aki azt mondta: „Boldogok a tiszta szívűek, mert meglátják az Istent” (Mt 5, 8). A Szűzanyát, lelki vezetőnket, Égi Édesanyánkat és hathatós közbenjárónkat kérjük, hogy vezessen minket Szent Fiához a tisztaság útján. Ezért futunk hozzá, hogy oltalmazzon meg minket e világ veszedelmei között.

A kiadvány megrendelhető a kiadónál: Római Katolikus Plébánia, 8300 Tapolca, Csobánc u. 1.

© Szakács Péter - Minden jog fenntartva

Szabóné Takács Mária sokáig vezette Életvédelem rovatunkat. Tudását, tapasztalatait, illetve mély hitbeli meggyőződését érzékeny, értő módon osztotta meg az Olvasóval. Tette ezt alábbi, 2011-ből idézett írásában is.

Statistikai tény, hogy a mai Magyarországon egyre későbbre tolódott a családalapítás, gyermekvállalás időszaka. Mi lehet ennek az oka?

Családalapítás és/vagy karrier?

Szinte egyáltalán nem készülünk fel az életünk egyik legmeghatározóbb időszakára: a családalapításra, gyermekvállalásra. Ennek egyik oka lehet, hogy az iskolában (általános és középfeokon), nincs családi életre felkészítés. Fiúk és lányok számára majdnem egyformák az elvárások, ráadásul felerősödnek a versengési szempontok. Ennek megfelelően a nők jelentős része is továbbtanul, másoddiplomás képzés esetén 24-26 éves korban végzik el az egyetemet.

A gyerekvállalás, a családalapítás kitolódik, mert a nők is úgy szeretnének élni, mint a férfiak: siker a munkában, teljes értékű "önmegvalósítás". Ebbe beletartozik, hogy a nők jó része azt gondolja, harminc éves kora előtt "kipróbálja az életet", nehogy aztán később hiányérzete legyen.

Ez a hiányérzet pótlás hosszan elhúzódik és a "kész felnőtt", még mindig kamaszos igény kielégítés szintjén marad. Hogy is férhet bele az életbe egy társ, pláne egy gyermek? Már kialakultak a szokások, a saját egzisztencia megteremtése is alapvető szükséglet és nagyon nehéz igazodni egy másik emberhez, akivel nap, mint nap problémákat kell megoldani. Egy gyermek pedig teljes feladását jelentené a "nehezen" kiküzdött életnek.

A nők azt a "férfit" életformát tekintik mintának és elvárásnak, amit képtelenség megvalósítani két-három gyerek mellett (pl. napi 8-10 óra a munkahelyen). Egy nő a munkaképes időszakának csaknem a felét gyerekneveléssel tölti, tölthetné, ami azt jelenti, hogy legalább tíz évig nem tud teljes állásban dolgozni (főképpen olyan, kevésbé "gyerek- és családbarát" munkahelyen, ahol szinte szegény, ha valaki este 6-kor haza akar menni). Nem beszélve az életszínvonal eséséről, amely biztos abban az esetben mikor a nő egyenrangú fél volt a család anyagi hátterének megteremtésében.

Számos nő nem tud dönteni, mert egyszerre szeretne az elvárásoknak megfelelni. Jó munkatárs és jó anya szeretne lenni.

Vagy alternatíva a szinglik társadalma? A nyugati szakirodalom a biztos egzisztenciával bíró, karriert építő, 25-35 éves fiatalokat sorolja a szinglik közé, akik egyszemélyes háztartásuk ellenére figyelemreméltó fogyasztói réteget képviselnek.

Az anyaság csodája

Éjjel-nappal dolgoznak, pihenésre, sportra, társkeresésre nem sok idejük marad, már rég elmúlnak 30 évesek, mikor végre megvan minden, lakás, kocsi, oda utaznak, ahova akarnak, bármikor ehetnek étteremben, hétvégén addig alszanak, ameddig akarnak és mégis valami hiányzik. Felelősség valaki iránt. Férfiakat és nőket ez egyaránt érint. Ilyenkor, néha már későn keresnek bármilyen megoldást. Vajon nem látták a szüleiknél, hogy ők már ilyenkor rég neveltek néhány gyereket és furcsán néztek azokra, akik még nem alapítottak családot.

Mégsem csodálkozunk, hiszen a médiából az áramlik felénk, hogy mindenkinek a legjobb dolgok jár-

nak és csak akkor lehetünk boldogok, ha ezeket megszerezzük.

Vajon jobb apák és anyák azok, akik 30, 40 évesen vállalnak gyermeket?

Bizonyos vélekedések szerint az idősebb szülők nyugodtabbak, felelősségteljesebbek, az egzisztencia megteremtéséért folytatott harc már nem veszi el az időt a gyermek elől. Az újszülött érkezése teljesen átrendezi a család életét, és nem kis fáradtsággal jár. A kimerültség az apa és az anya részéről is feszültségeket okozhat a családban. Érettebb szülőknél ez a veszély kisebb lehet.

Jobb későn, mint soha, tartja a mondás. Valóban jobb annál, mint ha nem engednénk gyermekeket megszületni. Végezetül álljon itt egy lelkipásztori elmélkedés, amit nemrég olvastam.

"Dec. 28-án aprószentek ünnepe volt, akiket Heródes félelemből végeztetett ki. De emlékezzünk azokra is, akik a modern félelem és a modern felelőtlenség miatt nem születettek meg, akikkel magzati korukban végeztek. A forrás azonos. A félelem, amely nem engedi meg, hogy az élet terjedjen. Gátakat kell szabni, nehogy a fejlett világ kényelmét és élvezet-keresését veszélyeztessék."

Az abortusz és az eutanázia hozza fel színre a legjobban, hogy erkölcs és jog nem válhat ketté. Ma divatos dolog azt mondogatni bizonyos tettek, hogy nem erkölcsös, de jogos. Ezt súlyosan el kell ítélnünk. Hiszen így nincs megállás. Ha a jogalkotás elszakad a lelkiinkbe írt erkölctől, akkor végül is bármihez jögnünk lehet ..."

Ha tombolnak is a modern Heródesek, és pénzzel, fegyverekkel, életellenes hitelkonstrukciókkal kizsigerelnek embereket, akkor sem övük a végső szó."

Forrás: Sánta János

Szabóné Takács Mária

A Bruckner házaspár, Zsuzsa és Attila személyében két rovatvezetőt is magáénak tudhatott a Családunk újság.

Érdeklődéssel olvastuk írásaikat, s most a lappal kapcsolatos gondolataikat is megosztjuk az Olvasóval. Zsuzsától egy 2007-ben, Attilától egy 2004-ben megjelent cikket közlünk.

Sokat gondolkodtam azon, miért is szeretem ezt az újságot. Leginkább az fogalmazódott meg bennem, hogy szeretetből épül és jó látni, hogy mindig sikerül fontos tartalommal megtölteni. A cikk írói változnak. Ezt az élethelyzet adja. Kinek mennyi ideje van írni és ki is az, aki éppen meg szeretne osztani néhány gondolatot a többiekkel.

Egy időben nekem is több alkalmam volt írni, de most nem tudok rá elég időt szánni. Gondolat lenne, csak az idő kevés.

Van egy kedves cikkem, melyet akkor írtam, amikor kissé összetornyosultak a nehézségek (2007. IX. évfolyam 3. szám), de azóta rájöttem, hogy annak a többszöröse is megtörténhet, és akkor is kapunk segítő kezeket.

Meglepetés volt számomra, hogy az újság néha még Szeged környékére is eljutott, mert a nagynéném ott találkozott vele abban a templomban, ahová misére jár.

Mindenképpen jó, ha az újság tovább él. Töltődik vele, aki kezébe veszi.

Kívánok a lap szerkesztéséhez sok erőt, kitartást.

Üdvözlettel: Bruckner Zsuzsi

Közel 15 éve írtam az első, természetről-élővilágról szóló cikket a Családunk újságba. Nagyon örültem az egykori felkérésnek, amely egy konkrét témát érintett. A későbbi években a témák között szabadon válogathattam, és ahogy telt az idő, egyre nehezebb volt jó vagy feltételezhetően közkedvelt témához nyúlni. „Miről írjak” – keringett bennem a kérdés, ahogy a határidő negyed-

Bruckner család 2006-ban és ma

évenként közeledett. Aztán valahogy mégis mindig megtaláltam azt a témát, melybe nagy lelkesedéssel vettem bele magam.

Kedvenceim azok az írások voltak, melyekben a Biblia növényeivel, a közel-keleti tájjal foglalkozhattam. Szerettem lapozni a könyvet vagy modern módszerrel különböző digitális változataiban böngészni, a Biblia növényeit keresni vagy egyszerűen csak természeti képeket kutatni. Hogyan nézhetett ki a bibliai táj Jézus korában? Milyen növények nőttek az út szélén, ahol haladt és milyen madarak énekelhettek a fákon, a mezőn, például miközben tanítványai a kalászkákat morzsolgatták egy szombaton. Mely növényfajok bújhattak meg a Golgota szikláinak repedéseiben? Izgalmas kérdések számomra.

Bízom benne, hogy ezt a lelkesedést, a képzeletnek ezt az időutazását némiképp át tudtam adni Nektek és szívesen olvastátok az írásaimat.

Köszönettel: Bruckner Attila

Segítő kezek

A zuhany alatt születnek a legjobb gondolatok. A napokban kissé bambán álltam a napi teendők után a melegvíz alá, de ma lepergett előttem sok-sok emlék. Segítő kezekre találtam. Rengetegre. Jó emberek vettek és vesznek körül bennünket. Nehéz és kevésbé nehéz pillanatainkon olyan emberek segítenek át, akiket eddig nem ismertünk erről az oldalukról.

Házasságunk után pár hónappal a párom kórházba került. Műtét közben perforált a vakbele. Azóta is emlegetjük Zalahaláp akkori körzeti orvosát. Azonnal felismerte a bajt s férjem mintegy két óra múlva már a műtőben volt. A Jóisten utat mutatott kihez forduljunk segítségért.

Sajnos első gyermekünket elvesztettük és amikor hazahértünk a kórházból épp az első együtt töltött Szentesténket ünnepeltük. Később az egyik legjobb barátom keresett fel minket. Ő szintén hasonló problémával küzdött nem sokkal előttünk. Tudta milyen érzések kavarognak az emberben és a kimondott szavak illetve ki nem mondott gondolatok együtt forogtak a fejünkben. Az ő és drága párom együtt-érzése elég volt ahhoz, hogy ne forduljak befelé, hanem nyílt szívvel fogadjam a nekünk szánt utat. A barátom később, sajnos, többször is átesett gyermekei elvesztésének szörnyű érzésén. Büszke vagyok rá, mert ma már megerősödött ezektől a megpróbáltatásoktól. Boldogan neveli kisfiát és nem ijed meg a nehézségektől.

Kisfiunk megszületése után az egyik szomszédunk egyszer bekopogott hozzánk. Még nem ismertük egymást. Kedvesen felajánlotta segítségét. Tudta, hogy sokat vagyok egyedül. Azt nem mondom, hogy beleestem a gyermekágyi depresszióba, de voltak sirós napjaim. Ez a kedves szomszédasszony aztán jó baráttá vált és tényleg mindig számíthattunk rá.

A gyerkőclétszám gyarapodásával nőttek a teendők is, de érdekes módon a teherhírásom is nagyobb lett. A Jóisten szándéka azonban kiszámít-

hatatlan. Az egyik őszőn édesanyám Ajkán, édesapám Szombathelyen volt kórházban. A legkisebb gyermek még szoptatós baba volt. Nagyon odafigyelve kellett megszervezni a napjaimat ahhoz, hogy mindenkire jusson az időből. Ezekben a hetekben egy idős, közel 70 éves bácsi volt az, aki felajánlotta a segítségét. Nem volt mindig autóm, hiszen férjem dolgozott, mégis az ő segítségével sűrűn eljutottam szüleimhez, mert volt, aki odanyújtotta segítő jobbját.

Ahogy telnek az évek az ember mindig erősebbnek érzi magát, a gondok megszilárdítják jellemünket. Ne hagyjuk azonban megfagyni szívünket. Ott bent legyen mindig melegség.

Édesanyám halála előtt és azóta is megkapom a testvéri segítségnyújtást. Bátyám s nővérem megteszik, amit lehet. Távol laknak, de ha szükség volt rá, mindig itt voltak. Lélekben és fizikálisan is támogattak. Jó, hogy az ember számíthat a testvéreire. Ezért is érdemes több gyermeket vállalni a családban, ha ennek nincs egészségügyi akadálya.

Néha attól félek, hogy a mi gyermekeink között nem lesz ilyen jó kapcsolat. Aztán mégis meg-

nyugszom, amikor látom, hogy a bajban segítik egymást és részvétellel vannak a megsebzett iránt.

Az idei nyár kicsit kacifántosan sikerült. Békésszentandrásan nyaraltunk és az utolsó előtti nap baleset történt. Lilla lányunk leesett a lépcsőről, kezét törte és meg kellett műteni. Minden olyan gyorsan történt, hogy időm sem volt kétségbeesni. Mindenki a legbiztonságosabb kezekbe került, pedig akkor a férjem még itthon sem volt. Mindezt az unokabá-

tyámnak köszönhettem, akit megkértem, hogy nézzen rá a nyaralóban hagyott gyengécske édesapámra, majd jöjjön el az 50 km-re lévő Békéscsabára a két nagyobb gyerkőcért, mert nekünk Lillával maradnunk kell, hozzon valami ruhát, tisztálkodószert. Este fél 8-kor menjen el a szarvasi állomásra férjemért, hozza el újra Békéscsabára. Igaz nem a legmegfelelőbb helyen, de este fél 10-kor pár percre újra együtt lehetett a család. Lillácska ugyan még nem volt teljesen ébren az altatásból, de legalább megnyugodhattunk. Örökké hálás lehetek ezért az unokabátyámnak.

Még nem írtam semmit férjem édesanyjáról, akit mi csak Hugi mamának hívunk. Ő, ha bajban voltunk, bármikor szóltunk, itt volt, segített. Jelenléte mindig nyugalommal tölt el. Nagynéném szintén azok közé az emberek közé tartozik, akinek egy-egy szava, mondata pillanatok alatt helyre teszi a szívemben felmerülő kételyeket.

Természetesen vannak a felsoroltaknál egyszerűbb esetek és ismeretlen emberek, akik segítő jobbot nyújtottak. Az ő segítségüket csak úgy köszönhetjük meg, hogy mi is ugyanúgy segítsünk a bajba jutottakon, elesetteken, rászorulókon. Nincs szebb pillanat annál, amikor az önzetlen segítségnyújtásért cserébe egy hálás tekintetet és egy kedves mosolyt kapunk. A Jóisten erőt ad ezekhez a tettekhez. Ne sokat gondolkodjunk, hanem cselekedjünk! Megéri!

Bruckner Zsuzsanna

Jézus az Olajfák hegyén levő Getszemáni (héberül Gat-Shmanim = olajprés) nevű majorba ment az utolsó vacsora után, ahová az olajfatermő hegyek lakossága az olajbogyót hordta. Úgy látszik, gyakrabban szokott

... Jézus kiment tanítványaival a Kidron-patakon túlra. Ott volt egy kert, Odament tanítványaival. Ezt a helyet Júdás is ismerte, aki elárulta, mert Jézus gyakran járt ide tanítványaival. (Jn 18.1-2)

ide jární, mert Júdás ismeri a helyet. Jézus letartóztatása a Máténál megadott kronológia szerint nagykedről nagyszerdára virradó éjjel történt az utolsó vacsora befejezése után.

Márk Jézus letartóztatása jeleneténél az 14.51-52 versekben oly történetet mond el, amit csak ő, mint szemtanú tudhatott. Nincs kizárva, hogy a Getszemáni major Márk szüleinek a birtoka volt, éppen úgy, mint az utolsó vacsora terme. Az ifjú Márk ott töltötte az éjszakát. A katonák érkezése zajjal járt, felriadt álmából, s lepedőjébe burkolva kiment nézni az eseményeket. S mivel Jézust már megkötözve vitték, utánuk ment lepedőbe burkolózva, s ekkor őt is el akarták fogni, de a lepedőt kezükben hagyva elfutott.

Jeruzsálemre és a templomtérré kelet felől néző, 830 m magas Olajfák hegye a Kidron-völgyön túl fekszik. Jézus idejében olajfák nőttek rajta. Bibliai jelentősége igen nagy, sok fontos esemény színhelye. Dávid király erre ment, amikor Absalom lázadásakor Jeruzsálemből menekült. Salamon király bálványoltárt épített az Olajfák hegyén. Később, a fogság idején Ezekiel látta, amint Isten dicsőségének ragyogó fénye elhagyja Jeruzsálemet, és az Olajfák hegyére költözik. Zakariás próféta látomása szerint Isten az ítélet napján majd ezen a hegyen áll, amely ketté fog hasadni. Amikor Jézus örömmujongás közepette bevonult Jeruzsálembe, akkor az Olajfák hegyéről érkezett. Látva a hegyről a várost, sírva fakadt annak sorsa láttán. Amikor Bethániában időzött jeruzsálemi látogatásai alkalmával, akkor az Olajfák hegyének hajlatán kellett útjának a városba vezetnie. Az evangéliumokban számos utalás található arról, hogy a szőben forgó hegy egyik kedvenc tartózkodási helye volt Jézusnak: "Ezután kiment, és szokása szerint elindult az Olajfák-hegyére. A tanítványok is elkísérték". Lk 22.39 A Getszemáni kert, ahol elfogatása idején imádkozott, a hegy alacsonyabb lejtőin fekszik. Nem tudunk részleteket a kertről. Feltételezhető, hogy több hektáron terült el, kőfállal volt körbevéve, az évszázados olajfák szabálytalan rendben állhattak benne, a lejtős terepet talán néhol kőtámfalak törték meg. Az aljnövényzetet kecske- és juhnyájak legelték. Sok hasonlóság lehetett az olajfa ültetvény és a Balaton-felvidék szőlőkertjeinek hagyományos szőlőgyümölcsösei, mandulásai között. A Getszemáni kertben még ma is áll nyolc vénséges vén olajfa. Életkorukat nehéz meghatározni, mivel ezeknek a fának nincsenek évgűrűik. Ezek a "veterán" példányok nem láthatták a haláltusáját vívó Jézust, mert Kr. u. 70-ben a város ostromakor a rómaiak 20 km-es körzetben

minden fát kivágtak. Csakhogy az olajfák nem adják fel olyan könnyen a harcot, gyökereik újra kihajtanak, így nagyon valószínű, hogy ezeknek a matuzsálemi fának a gyökerei már éltek Jézus korában.

Az olajfa (*Olea europea*) a Földközi-tenger térségének egyik legrégibb kultúrnövénye és mindmáig Izrael legerősebb termesztett fafaja. Gyümölcsöt 15 év eltelté után terem, viszont megér

akár 1000 éves kort is. Igazán nagy megbecsülésnek örvendő fa, amely mindig terem gyümölcsöt. Ennek a fának az életeje még tovább terjed: ha elpusztul, törzséből új olajfácskák sarjadnak. Nem csoda tehát, hogy az emberek nagy tiszteletben tartották az olajfákat. Mindig is Isten ajándékának tekintették, amely igénytelen és a köves talajon is fejlődik. Jellegzetesek az olajfák bütykös, göcsörtös, méternyi vastag törzsei és ezüstös-szürkészöld levelei.

A bogyókat szeptember és november között szüretelték le, rázva vagy rúddal ütögetve az ágakat. Néhány adat szerint

az olajfatermő-ligetek sorközeiben gabonát termesztettek. Némelyik olajbogyót pácolva fogyasztották, de a termés zömét kosarakkal a présekhez vitték, hogy értékes olajat sajtoljanak belőle. A bogyót ették frissen, sózva, ecetbe mártogatva, főzve és aszalva. Olaját főzéshez, illatszerként, világításra, tisztításra és

bőnyugtató borogatásként használták. Az ókori Izraelben a királyok és papok felkenésére is szolgált, ily módon különböztették meg azokat a személyeket, akik speciális feladatot kaptak. A fa anyagából faragással és fényezéssel művészi alkotások készíthetők, mint pl. a Salamon temp-lomát díszítő faragványok.

Az olajfa jól tűri a szárazságot és a silányabb talajon is megterem. Lassan érik be a termése, akkor lehet szedni, mikor a földműves épp ráér. A bogyót kosarakban vitték a kádakhoz. Eleinte taposták vagy törték, később kifejlesztették egy présfélé. A bogyót két kő közé rakták, az alsó rovátkolt volt, e fölött forgott egy rúdon egy másik. Az így összetört masszából préselték ki az olajat. Az olaj kőkádban gyűlt össze, egy ideig hagyták leülepedni és tisztulni. A tiszta olajat főleg agyagkorsókban tárolták. Az olajbogyó és a belőle készült olívaolaj manapság a reformkonyha előszeretettel használt divatos alapanyaga.

Bruckner Attila kertépítész

Lapunk Falun élni jó rovatát 2006-tól vezette Marosszékné Csósza Mária. Ehhez kapcsolódó élményeiről írt – nagy-nagy szeretettel – az alábbiakban.

Felhívtak telefonon a Családunk újság szerkesztőségéből: „Idén 20 éves lesz újságunk, egykor te is vittél egy rovatot, kérnénk tőled egy visszaemlékezést.” Mit mondjak, megörültem a felkérésnek. Megkerestem az összegyűjtött számokat, itt van előttem mindegyik kinyitva a „Falun élni jó” rovatnál, és nézegetem, olvasgatom, emlékezem ...

Egy alkalommal meghívott engem is a szerkesztőségi megbeszélésre Mód Miklós egykori devecseri plébános, aki ennek a folyóiratnak akkor a gazdája volt. Hallgattam, figyeltem a többiek beszélgetését, és nem tudtam eldönteni, mit is keresek én itt. Segítsek én is, vegyek részt ebben a munkában, ez ugyan elhangzott, de mit csináljak?! Szívesen segítek, mondtam én, talán kellene egy állandó, meghatározott feladat ... És mi lenne az? Hm. Isteni sugallatra beugrott egy gondolat: vinnék egy rovatot Falun élni jó címmel. Faluról származom, falun élek a családommal, falun tanítok, nekem ez a téma „életbevágó”.

Könnyű ígérni, nehezebb megvalósítani,

valahogy meg kell találni a kályhát, melytől elindulok. Akkoriban Balatoncsicsóban tanítottam. Egyik kolléganőm éppen az iskola mellett lakott idős édesanyjával, aki szintén falusi pedagógus volt. Nosza, irány Gizi néni! Hát így indult.

Néhány írásnak a címét, témáját ide írnám: „Világiak a plébánián”, „Beszélgetés a Vászolyon élő Érdi családdal”, „Betáncolt Szepezdre”, „A révfülöpi három gyermekes család”, „Holland ember vagyok, de a szívem magyar”, „Harmóniában élni egymással”, „Egy „marokszedő” élete”, „Nálunk Zánkán”, stb.

A riportanyagokat főleg személyes ismertség alapján választottam, többeket ajánlás útján kerestem fel. Maguk az interjúk személyes felkeresések, telefonos beszélgetések, e-mailezések, és sok egyeztetés után íródtak. Élveztem ezt a fajta tevékenységet. Bemutatni más családokat, élethelyzeteket, foglalkozásokat, falvakat, körbejárni a falun élés témáját emberileg, vallásilag, a család, a

munka szempontjából izgalmas volt... Járnai a szerkesztőségi ülésekre, tépelődni hogyan lehetne még jobb, még szebb az újság. Kézbe venni az új lapot, megszimatolni legelőször is...

A Gizi nénival való riport címe „A lámpás égve marad”. Így igaz. Több évig voltam munkatárs, azóta más kezébe került már ez a lámpás, vannak, akik tovább viszik a lapot, és ez így van jól. Jőmagam most már aktív nyugdíjas pedagógus vagyok, férjemmel élünk kettesben, harmóniában. A gyerekek – Bori, Máté, Péter – felnőttek, kirepültek, családot alapítottak, a mi dolgunk segíteni nekik, ha kéri, és várni az unokákat sok-sok palacsintával.

**Kedves Családunk! Isten éltesse! Le-
gyenek mindig aktív, odaadó munkatár-
said, fenntartód, és Isten segítségével sok
– sok lapszámot kívánok!**

Marosszékné Csósza Mária

A Marosszéky házaspár

A lámpás égve marad

Egy életpálya a jövő generációjáért

Falun élni... Háromnegyed évszázaddal ezelőtt ez idilli állapotnak számított. Volt faluközösség, vallásos élet, néphagyományok. Aztán változtak a történelmi körül-mények. Erőszakkal átalakították a falut, megszűnt a faluközösség, valami más lett a helyén, mára már ez is kifulladás. Manapság ismét átalakul: közösség akkor lesz, ha vannak vállalkozó kedvű emberek, akik valamilyen jogcímen létrehoznak egyet. És hogy mégis mit jelent falun élni - mondhatnánk, ez erősen függ a

történelmi helyzettől. Ám van egy állandóság, itt nem lehet elbújni, itt az ember élete a falu társadalma előtt zajlik, nyitott könyv. Lehet az ember a falu társadalmának passzív vagy aktív tagja - ez lelkialkat, élethelyzet kérdése is - nem maradnak rejtve jó és rossz tulajdonságai. Újságunk új rovatot nyit e témában "Családok vidéken" címmel. Mostani számunkban egy klasszikus szerepkör mutatkozik be: a falusi tanítónő.

A Veszprém megyei Balatoncsicsón él nyugdíjas pedagógus lányával és ennek fiával a 97 éves szellemileg igen friss Jászai Lászlóné, Gizi néni, akit az életéről faggattam. Beszélgetésünkben az alábbi vallomás született.

Már kicsi gyermekkoromtól kezdve táncokat, jeleneteket tanítottam, csak akkor éreztem jól magamat, ha rendezhettem a többiekkel. Korán elhatároztam, hogy pedagógus leszek. 1928-ban a Cinkotai Állami Tanítóképzőben szereztem meg a diplomát. Többfelé dolgoztam, tanítottam. 1934-ben férjhez mentem Jászai Lászlóhoz, aki egy kántortanítói dinasztia 3. tagja volt. A család Győr-Sopron megyei származású. Kezdetben Acsalag községben éltünk, ahol a férjem volt az iskolaigazgató. Mivel hála Istennek szép sorban jöttek a gyerekek, három fiú és egy leány, én abbahagytam a tanítást. Időközben Rábatamásiba költöztünk, ahol 1948-ban kezdtem újra tanítani. Állásából kitett nővérem odaköltözött hozzánk, nagy segítséget jelentett nekem.

A háború előtt a tanítás a Hiszekegy fohással kezdődött "Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, hiszek az isteni örök igazságban, hiszek Magyarország feltámadásában. Ámen." Ekkor a családi vallásos nevelésen kívül a hazaszeretetre nevelés dominált az iskolában, valamint a tisztelet megadása mindenkinek. A Rákosi rendszer intézkedései nyomán megszűntek a hittanórák, az iskolában tilos volt Isten nevét kiejteni, a keresztet a tantermekből el kellett távolítani. A későbbi generációk lelki életében, viselkedésében megjelentek azok a nem kívánatos változások, aminek kiteljesedését manapság tapasztalhatjuk.

Az én életemben még tanítónak lenni nemcsak az isko-

lai munkát jelentette. A háború előtt leányegyletek vezetése, színdarabok tanítása, ez mind együtt járt a tanítói hivatással. Férjem egy színdarabhoz készítette a díszleteket, jómagam vezettem a próbákat, tanítottam a táncokat, férjemmel együtt adtuk a darab zenei kíséretét. Együtt lélegeztünk a faluval! Zsúfolásig megtelt a Kultúrház, hiszen az öregembertől a gyerekek sokan vállaltak szerepet.

A háború utáni időkben is aktív szerepet vállaltunk a kulturális életben. A járási, a megyei versenyeken pl. sok-

sok díjat nyertünk a rábaközi perces táncal.

A tanítói pálya nagy változáson ment át, sok esetben átvette szerepünket a televízió. Én még tanítottam összevont osztályban, kevés felszereléssel. A régi gyerekek nem cipeltek súlyos

táskákat a hátukon. Kevesebb volt a tananyag, nem tartalmazott felesleges tudnivalót.

A nehézségekben az erőt a Jóistenbe vetett hitem és a népem szeretete adta, no és a családom.

Újra ezt a pályát választanám, mert a véremlen van. Ha visszamegyek Rábatamásiba, sok régi tanítványom borul a nyakamba. Férjem nevét nemrégiben vette fel egy ottani civil szervezet. Mi mindig "lámpások" igekeztünk lenni!

Köszönöm a beszélgetést és Isten éltesse Gizi nénit!

Marosszékyné Csósza M.ária

Mi mindig lámpások igekeztünk lenni.

Nagy öröm és megtiszteltetés volt számomra, hogy 6 éven át 2008–2014-ig írhattam a könyvajánló rovatba.

Egy „katolikus, családoknak szóló lapnak” nem-hogy létjogosultsága, különleges küldetése van: az örömről szól, a Hit örömről, az Élet örömről.

Egy olyan cikket küldének a jubileumi számba, amely 2010-ben jelent meg, de ma talán még inkább aktuális.

Szilágyi Loránd

A család a hivatás bölcsője!

"A papi és szerzetesi hivatás különleges isteni ajándék, amely szer- ves része Isten minden emberről és az egész emberiségről alkotott hatalmas üdvözítő szeretet-tervének. Első számú kötelességünk tehát az, hogy a szüntelen imádság által élő maradjon az isteni kezdeményezést kérő lelkiület a családokban, a plébániákon, a mozgalmakban, az apostolkodásra elkötele- zett egyesületek- ben, a szerzetesi közösségekben és az egyház me- gye életének minden terüle- tén." - írja XVI. Benedek pápa a hivatások világ- napja alkalmá- ból. A hivatás te- hát mindig az Is- ten műve és aján- déka, amit Isten az emberrel kö- zösen visz vég- be. Feladatuk kapjuk nemcsak a meghívottakért

való könyörgést ("Kérjétek az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat ara- tásába!" Lk 10,2), hanem annak a lelkiületnek a kidolgozását is, amely- ben az isteni akarát megfoganni és megvalósítani képes.

Dr. Czár Jánossal, Bácsalmás ál- landó diakónusával egy lelkigyakor- laton találkoztam, ahol megtudtam tőle, hogy van egy pap fia. Így jött az ötlet, hogy őt hívjuk meg 2009. no- vember 21-én a Regina Mundi Plé- bánia közösségi termébe, hogy "A család a hivatás bölcsője" címmel előadást tartson az érdeklődőknek. Ezt a rendezvényt a Kapcsolat Szer- viz Közhasznú Egyesület szervezte a

Papok éve alkalmából, amelyet a Szentatya 2009. június 19-én azzal a céllal hirdetett meg, hogy a papok örömmel és hálátelt szívvel átélmél- kedjék létük és működésük jelentő- ségét az egyház és a társadalom éle- tében. Új tiszteletet kell ébreszteni ez iránt a szolgálat iránt, amelyet a mé- dia által felfújt hírek gyakran beár- nyékolnak.

"A hivatás Isten műve és ajándéka..."

Előadónk elő- ször arról beszélt, hogy a paphiány Magyarországot különösen is sú- lyosan érinti: Sok gyermekben elő- ször akkor szüle- tik meg a hivatás gondolata, ami- kor picit minis- tránsként az oltár mellett szolgálva mély tisztelettel és szeretettel te- kint fel a plébá- nos úrra, akiből sugárzik a Krisz- tus iránti elköte- lezettség öröme

és méltósága. Amikor azonban gyer- mekeink azzal találkoznak, hogy fel- szentelt papok hagyják el hivatásu- kat, ez bennük is megöli a megszen- telt élet iránti vágy csíráit. Ugyanez mondható el a házastársi hűség meg- szegésére, a felbomló családok gyer- mekei ugyanis nem kapják meg az egy életre szóló elkötelezettség mun- kájának tudását és példáját.

A papi és szerzetesi hivatást vá- lasztók száma Magyarországon 10 év alatt megkezdődött. A szomorú helyzet okait keresve messzire jutha- tunk: Czár János szerint az egyik alapvető probléma az élet tiszteleté- nek válsága. Ahol az elmúlt 50 évben 6 millió magzatot gyilkoltak meg, és

ahol a mai napig évente 40 ezer abortuszt hajtanak végre, ott magát Istent az élet szerzőjét utasítjuk, űzzük el. Nem beszélve arról, hogy az elpusztult magzatok közt vesztek el jelenünk és jövőnk nagyjai: művészek, tudósok, mesterek, és így vesznek el papjaink és szentjeink is.

Czár János nagy lelkesedéssel bízta a családokat a gyermekek elfogadására. **A több gyermeket vállaló szülők az Élet befogadása által Isten további kegyelmeinek befogadására is nyitottá, képessé válnak. A nagycsaládos szülők sokszor nem tudják ugyanazokat az anyagi javakat biztosítani gyermekeik számára, mint mások, de tudnak adni helyette valódi és örök értékeket: pl. szabadságot a mulandó dolgoktól, áldozatkészséget és a gondviselő Istenbe vetett bizalmat.**

A legfontosabb dolog azonban, **amitől egy család alkalmassá válik arra, hogy Isten tervét beteljesítse az egység, amely az önfeláldozó szeretet útján valósul meg.** Egy gyermek életének legmeghatározóbb élményei azok a pillanatok, amikor megtapasztalja, hogy a szülei mennyire szeretik egymást. Ez a legnagyobb ajándék, amit egy gyermek kaphat a szüleitől, ez teremti számukra biztonságot az egészséges fejlődéshez, és ez építi bennük a bátorságot ahhoz, hogy egyszer ők is teljesen odaajándékozzák magukat házastársi vagy éppen papi, szerzetesi hivatásukban.

Ide kívánczik Roska Péter atya egyik konferencia beszédének gondolata: **"Egy család akkor tud jó táptalajává lenni a papi és szerzetesi hivatásoknak, ha látja a gyermek a szülei példáján, hogy Istenben van a boldogság. Hogy ők is Istenből élnek, Istenben egyek."**

Végezetül még annyit szeretnék - mint saját gondolatomat - hozzátenni, hogy rendkívül fontosnak tartom, hogy **családunkban és környezetünkben mindenhol igyekezzünk a papi és szerzetesi hivatás példátlan értékét, természetfeletti eredetét és méltóságát bátran megőrizni és hirdetni:** "Ha összetalálkoznék egy angyallal és egy pappal, előbb a papot köszönteném, mert annak hatalma van az Úr teste fölött." (Assisi Szent Ferenc, a Fiorettiből)

Papszentelés

Soha ne mondjunk rosszat papjainkról, soha ne ítélkezzünk felettük, még hívó barátaink körében sem. Ha társaságban ilyesmit hallunk, azonnal védjük meg őket, beszéljünk hatalmas áldozatukról és arról, hogy Krisztus választotta és hívta meg Őt, majd küldte el hozzánk, mint értékes ajándékot, hogy számunkra hirdesse az evangéliumot, és kiszolgáltassa a szentségeket: "Isten nem angyalokat küldött, hanem embereket. Testvéreiteket küldte hozzátok, hogy nektek prédikáljanak; nem ismeretlen természetű, idegen vérű lényeket, hanem húsból és csontból való embereket, amilyenek ti vagytok, emberek, akik kísértéseknek vannak kitéve, mint ti, ugyanazon kísértéseknek, ugyanazon külső és belső harcoknak, akik ugyanazon három halálos ellenséggel állnak szemben: a világgal, a

testtel és az ördöggel, akiknek mellében ugyanazon makacs szív dobog..." (John Henry Newman gondolatai)

Bátran ajándékozzuk Istennek gyermekeinket, Ő örömmel és hálával veszi felajánlásunkat. A Szentlélek Istentől kérjünk bölcsességet, hogy - ha szükséges hallgatással, ha szükséges tanúságtétellel - gyermekeinket Isten szent akaratának felismeréséhez segíthessük.

Akár házastársunkkal közösen írhatunk imádságot gyermekeinkért.

Rendszeresen, lehetőleg családi körben imádkozzunk papjainkért és új hivatásokért, ezzel is növeljük gyermekeinkben a megszentelt élet értékét, szépségét és fontosságát.

Lisieux-i Szent Teréz a papoknak szentelte szerzetesi életét: "Azért jöttem a Kármelbe, hogy lelkeket mentsek, és főleg azért, hogy a papokért imádkozzam!" Az Ő gyönyörű imádságával zárom gondolataimat:

"Jézus, örök főpap! Tartsd meg papjaidat legszentebb szíved oltalmában, ahol senki sem árthat nekik. Őrizd meg szeplőtelenül fölkent kezűket, melyekkel naponta érintik szent testedet. Őrizd meg tisztán ajkukat, mellyel kimondják az átváltoztatás szavait. Őrizd meg tisztán és minden földi érdektől mentesen szívüket, melyeket dicsőséges papságod magasztos pecsétje ékesít. Növelj bennük az Irántad való szeretetet és hűséget, mentsd meg őket a világ mótelyétől. A kenyér és a bor átváltoztatásának hatalmával együtt add meg nekik a lelkeket átváltoztató erőt is. Álld meg munkájukat bő terméssel és ajándékozd nekik egykor az örök élet koronáját. Ámen."

Szilágyi Loránd

Alkotói válság és megújulás

Biztos vagyok benne, hogy nem én vagyok az egyetlen, akivel előfordul, hogy vannak időszakok, amikor nagyon nehezemre esik a főzés, sütés. A gond nem is annyira az ételek elkészítésével kezdődik, hanem már azon a ponton megreked a történet, hogy ki kell találni, mit is készítsék. Ilyenkor szoktam viccesen azt mondogatni a családomnak, hogy alkotói válságban szenvedek, ebből ők tudják, hogy néhány tippre lenne szükségem, mit ennének szívesen, mert én kifogytam az ötletekből.

Mert a főzés, sütés művészet, egyfajta kreatív folyamat, amelyben vannak termékeny és gazdag időszakok, de mellette válsággal terhelt időszakok is, hasonlóan az összes többi alkotó tevékenységhez, legyen szó – hogy személyes példákat említsek – szabás-varrásról, cikk írásáról, vagy a legutóbbi időben megvalósulni látszó régi álmról, nevezetesen a virágcsokrok és koszorúk készítéséről.

A változások mindig megújulást sürgetnek, és megújulni jó.

Saját személyes életemben ugyanis most épp egy ilyen átütő erejű megújulás zajlik: miután a munkahellyel nem egyeztek a céljaink és az elvárásaink, elővettem egy régóta dédelgetett gyerekkori álmot, és a több lábon állás jegyében úgy döntöttem, szerzek egy új szakmát.

A Családunk újság 20 éves jubileuma szintén egy megújulásra irányuló kihívás. A jubileumi szám készítésekor

előkerült sok-sok régi újság, cikk, fotó az archívumból, érdekes volt visszatekinteni ennek a munkának a korábbi gyümölcseire, örömmel nyugtáztuk, hogy a régi írások ma is aktuális, élő üzenetet, értékes lelki tartalmat hordoznak.

Ahogy válogattuk össze a témákat, több korábbi lapszám készítése jutott eszembe – amelyekben hol nagyon aktívan, hol kevésbé aktívan, de részt vettem – a cikkek megírásától, más cikkírók felkérésétől, finoman a határidőkre való emlékeztetésétől kezdve az oldalak kinézetének megálmodásán, skiccek rajzolásán, tördelőszerkesztővel való egyeztetésén, képek válogatásán át a korrektúrázásig, sőt, a nyomdába való küldésig és a végső határidőre való elkészülés izgalmaiig. Minden ilyen munka során tapasztaltam, hogy minden „ihlet”, jó ötlet egyfajta belső hang formájában Istentől jön, de az is előfordult, hogy az „üzenetet” Isten valakinek a szájába adta, aki nekem aztán elmondta, talán nem is tudva, milyen fontosat adott át.

Bármi akadály gördült is eddig e munka útjába, olyan még soha nem volt, hogy ne sikerült volna végül mégis, sokszor csodával határos módon.

S ha ezt a közös munkát felidézzük, elmondhatjuk, hogy minden lapszám készítésével megújultunk.

Azt olvastam egyszer valahol, hogy a sikeres ember nem sodródik, hanem tervez, és ezzel maximálisan egyetértetek. Az élet mégis sokszor hoz olyan körülményeket, nem várt fordulatokat, amelyek miatt szinte állandóan készenlétben kell hagynunk az újratervezés táblát. A változások

mindig megújulást sürgetnek, és megújulni jó. Erőfeszítést kíván ugyan, sőt néha milyen nehéz! De cserébe mindig kapunk valami értékeset: sosem vesz el a befektetett energia, legfeljebb másképp és máskor lesz belőle érték, mint mi azt gondoljuk.

A mi dolgunk tényleg „csak” az, hogy elhiggyük, hogy ez valóban lehetséges, és tegyük a dolgunkat, azt viszont nem szabad véka alá rejteni, hogy kimondani nagyon könnyű, de pusztán emberi erővel néha valóban nagyon nehéz ezt megtenni. Erőt adhatnak nekünk a korábbi pozitív tapasztalatok, de igazán csak az, ha elhisszük, hogy eszköz vagyunk Isten kezében, és miután Isten nem más, mint minden jószág forrása, a mi erőfeszítéseinkből is – lehet, hogy nem most, hanem majdan – jó dolgok fakadnak.

Kovácsné Széplaki Borbála

Keverem, kavarom, kelesztem, dagasztom...

Új rovatunk bevezető cikkének íróját, Kovácsné Széplaki Borbálát még az egyik jegyeskurzuson ismertük meg. Jelenleg férjével, Zolival és két kisfiával, Brúnóval és Medárddal Olaszfalun él, és éppen olyan ügyesen vezeti háztatásukat, mint amilyen jól forgatja a tollat.

Tizenéves korom óta szeretek főzni, és hatalmas újtókedvvel is rendelkezem. Hála Istennek, ehhez a férjem, Zoli hálás célközönség. Sokat tanultam édesanyjától, aki remekül süt és főz, például a húsvéti kalács receptjét is. Azóta nagyon szívesen és gyakran készítek kelt tésztákat. Vendéglátós vér is folyik az ereimben, főiskolás koromban két nyáron is felszolgálóként dolgoztam egy balatoni szálloda csapatának tagjaként. Itt is sok ötletet leshettem el kolléganőimtől, miközben a szemem láttára készítették és tálalták a finomságokat.

Az ételkészítés a mindennapok része, de szerintem egy alkotó tevékenység is. Bár sokszor szorít az idő, a minőségből nem engedek, semmilyen félkész terméket, levest, üveges mártást, mesterséges ételízesítőt, színezéket nem használok. Igyekszem mindent a lehető legnyersebb formában a konyhapultra tenni. Vásárlásnál odafigyelek arra, hogy az élelmiszer magyar legyen. Régóta házi tejet iszunk, és néhány éve a kenyeret is én magam dagasztom, sütöm. A fehér kristálycukrot száműztem a konyhámból, mézet használok helyette, még a süteményekhez is!

A sütést Zoli szeretettette meg velem, először is azért, mert ő maga is szívesen teszi, másodszor pedig minden újdonságot örömmel fogad, én pedig az ő kedvéért szívesen tanultam meg a régi kedvenceit is. A gyümölcsöt az egész család nagyon szereti, Brúnó valószínűleg nem venné észre, de legalábbis szívesen nem tenné, ha csak az szerepelne az étlapon.

Vendéglátós berkekben nem ismeretlenek a gyomorpanaszok sem, egy életre megtanultam, hogy enni ülvé, terített asztalnál a legjobb. A gyerekek számára szinte kötelező, a felnőttek számára ajánlott a napi ötszöri étkezés – kíméletes a gyomorhoz, a vércukorszint eloszlása pedig egyenletesebb így.

Számomra fontos, hogy ebédre és vacsorára is meleg, főtt ételt együnk, melyhez a leves is hozzá tartozik. Ritka a gyors, bundáskenyeres, rántottás vacsora, a hideg vacsora pedig, viccesen szólva majdhogynem tragédia. Nem főzök minden nap, hanem egyszerre többfélét is készítek, ügyelve arra, hogy mindenki tudjon választani kedvére valót.

Visszatérve a terített asztalhoz, számomra fontos, hogy együtt együnk, és jusson elég idő az étkezésre. Természetesen közben a beszélgetésre is, hogy az evés egyben társas esemény is legyen: egy közös családi ebéd vagy még inkább egy vacsora nagyon bensőséges, szívemengető tud lenni. Gyakran gyújtunk gyertyát a vacsorához, néha ebédhez is, főleg télen és ünnepekkor. Először a kettőnk kapcsolata miatt volt fontos a közös étkezés, utána a gyerekek felé való példamutatás miatt is. Brúnó már számon is kéri rajtunk, hogy együtt együnk: terít mindegyikünknek, és uzsonnázáskor például nekünk is szeletet felgyümölcsöt, majd kiosztja.

A közösség, a „szokás” és a világ hatása azért megmutatkozik nála is, ami érthető, hiszen ő is azt szeretne enni, amit a többiek, ez a közösséghez tartozás természetes igénye. Sokszor nagyon nehéz megmagyarázni, hogy nem minden helyes, amit másoktól lát, és nem minden jó, amit mások megesznek, illetve a boltban megvesznek. Mindenesetre következetes vagyok. Brúnó még nem érteli ugyan, hogy a napi kétszeri főtt étel, a sok gyümölcs, a házilag, mézzel készített édességek, a terített asztalnál történő, közös étkezés az ő testi és lelki egészségéért is vannak, de bízom benne, hogy az alapokat tényleg otthonról hozza az ember, és igyekszem neki ezt az értékrendet közvetíteni.

(Következő számunkban folytatjuk)

Tonhalas fasírt:

Szívesen használok darált hús helyett tonhalat, még rakott zöldséges ételekbe is.

Hozzávalók: 2 konzerv tonhal saját levében vagy olajos tonhal (egyenként kb. 160 g), 250 g túró, 5 egész tojás, só, oregano, őrölt rozmarin, pirospaprika, ha túl lágy, egy kevés zsemlemorzsza. Aki szereti, tehet bele még 3 dkg reszelt, kemény sajtot.

A massa egyik felét egy olajos, hosszúságú tepsin közepére terítjük hosszában, sorban végig rakjuk fótt tojással – ehhez az adaghoz 5 db kell – és a maradék masszával befedjük. Előmelegített 190 °C-os sütőben addig sütjük, amíg szépen megpirul, ez kb. 30 perc.

Ugyanezt a keveréket gombócokba formálva, zsemlemorzsában meghintve olajban is kisüthetjük. Esetleg gyúrhatunk a gombócok közepébe egy-egy darabka kemény sajtot.

Köretnek kukoricas rizs illik hozzá.

Tepsis túrós tészta:

Zoli anyukájától tanultam, ő pedig nagynénjétől, ez a család egyik kedvence.

Hozzávalók: ½ kg fodros nagykocka (vagy 30 dkg lisztből gyúrt friss tészta), ½ kg túró, 1 nagy tejföl, 2-3 tojás, reszelt sajt a tetejére

A tejfölt összekeverjük a felvert tojással, aki szereti, tegyen bele szalonnapörccöt zsírával együtt. Kiolajozott tepsire rétegelve rakjuk a kifótt tésztát, túró, tojásos tejfölt, a tetejére reszelt sajtot teszünk, és 200 fokos sütőben (gáz 5. fokozat) 20-30 percig sütjük. A teteje ropogós lesz, a belseje puha marad. Egészen más íze lesz, különösen szalonnával, és laktatóbb, tartalmasabb is, mint a „sima” túrós tészta.

Sajt nélkül, a tejfölből mézet keverve édesen is készíthető.

Miért írok filmajánlókat?

A Családunk hasábjain hónapról hónapra találkozhat a kedves olvasó könyv- illetve filmajánlóval. Ezek a kis írásművek hangsúlyozottan nem kritikák, sokkal inkább a recenzió műfajához állnak közel. Jómagam hosszú évek óta írok olyan DVD-kről, amelyekről azt gondolom, másnak is látnia kell. Számos egyéni preferencia befolyásolhatja valakinek a filmélményét, de már azt is, milyen néznivalót választ egy nehéz nap éjszakájára, vagy közös családi programnak a hétvégére: téma, vallási kapcsolódás, szereplők, rendező. Egy filmismertető akkor jó, és éri el a célját, ha elolvasása után világos kép alakul ki a műről az olvasóban, meg tudja magának fogalmazni, meg szeretné-e nézni vagy sem. Ezért írok szívesen olyan mozikról is, amelyek nem feltétlenül kerülnének a katolikus emberek látóterébe, de az én személyes értékítéletem alapján érdemes nekik egy esélyt adni. Ha az ajánlóból kiviláglik az a vezércsillag, ami alapján erre a döntésre jutottam, elősegítve a leendő néző döntését, már nem írtam hiába.

André Bazintól származik egy leírás arról, hogy angol misszionáriusok a film didaktikai

lehetőségét szerették volna kipróbálni dél-afrikai fekete közönségen. A misszionáriusok által gondosan kiválasztott film levetítése után megkérték a nézőket, hogy mondják el, mit láttak. A kérdezők nem kis megdöbbenésére az egyöntetű válasz az volt: egy fehér tyúkot. A misszionáriusok nem emlékeztek a fehér tyúkra a filmből, így ismét levetítették a filmet, amelyben megint csak nem látták a helybéliek által megfigyelt állatot. Csak amikor egészen lelassítva nézték meg ismét a filmet, akkor vettek észre néhány képkocka sarkában egy pillanatra feltűnő fehér tyúkot, amelynek semmi jelentősége nem volt a film mondanivalója szempontjából. Abban reménykedem, egy-egy ajánló hozzájárul ahhoz, hogy közösen fedezzünk fel filmeket. Mindannyian mások vagyunk, de ha a hit összeköt bennünket, könnyen lehet, hogy ugyanazt találjuk majd lényegesnek.

Gerstmár Ferenc

A Gerstmár házaspár és gyermekeik

Egy útszéli feszületnél
lefordulunk a főútról.
Annácska kis idő múl-
va megszólal:

„Ez az Istennek volt
a kislefia!”

Annácska szalonmát
vacsorázik. Ráharap
a nyelvére, majd sava-
nyú, majdnem síró képpel mondja:
„Megharapott a szalonna!”

Anna saját variációja az Üdvözlégy-re:
„...Asszonyunk, Szűz Mária, Istennek
Szent Anna...”

Beküldte: Bruckner család
Megjelent: 2004/1. szám

Gergely (1,5 éves) a délutáni alvás közben
felébresztette testvérét, a 3 éves Terézt. Ő na-
gyon kedvesen így szólt hozzá:

„Gergely, nyugodj meg, ne sírj, nehogy fel-
ébresszél!”

Beküldte: Tátrai család
Megjelent: 2005/3. szám

Dolgoztam a kórházban, és jött értem a pá-
rom és két fiunk, Márk és Péter. Útközben
látták a feltámadási körmenetet. Mikor be-
szálltam a kocsiba, Péter megkérdezte:

„Anyá, tudod, milyen ünnep van ma?”

Kíváncsi voltam, mit mond, ezért visz-
szakérdeztem:

„Nem, miért, te tudod?”

Erre ő:

„Képzeld, megtámadták Jézust!”

Beküldte: Csizmadia család
Megjelent: 2008/1. szám

Apa és Ágika zseblámpáznak. Apa szól:

„Ágika, kapcsold le a zseblámpát, mert
hamar kiég.”

Ágika:

„Tényleg kiég, Apa, akkor biztos túl gyön-
ge erősség van benne!”

Beküldte: Gelencsér család
Megjelent: 2008/1. szám

A nyár eleji, hosszabbodó nappalok egyiké-
nek estéjén a szokásos alkudozást így zárta
le a majdnem négy éves Máté:

„Még nincs este, látom a Napot. Fel van
kelve.”

Esti játék alkalmával:

„Ne legyél szellem, mert akkor megijedsz
magadtól.”

Beküldte: Zsikla család
Megjelent: 2008/2. szám

Esti ima után:

„És milyen örömd volt ma, Panka?”

„Veszekedtem.”

„És mi a bánatod?”

„KICSIT veszekedtem!”

Beküldte: Csertán család
Megjelent: 2008/3. szám

Sára az udvaron futkározott. Kifáradt, meg-
állt és azt mondta nekem:

„Anyá, egy helyben fut a szívem bennem.”

Beküldte: Havér család
Megjelent: 2008/3. szám

„Rituka, mikor fog esni az eső?”

„Akkor, ha a nap abbahagyja a napozást.”

Lackó elment a nagymamához, Ritus otthon
maradt.

„Nehéz az én lelkem” – búslakodott.

Rita édesapja gitáros éneklése után:

„Apa, neked az aranyszínű mikrofona
kellene énekelni, mert olyan aranyos vagy.”

Beküldte: Gyarmati család
Megjelent: 2008/3. szám

Néha kihozzuk magunkhoz unokámat,
Pannát Kapolcsra, általában valamelyik
barátnőjével együtt, hogy még jobb legyen a
hangulat. Tartunk otthon egy nagy tégelyben
szentelt vizet, és a nyáron bevezettük, hogy
amikor itt vannak a gyerekek, kölcsönösen
meg áldjuk egymást, keresztet rajzolva egy-
más homlokára szentelt vízbe mártott uj-
junkkal, és azt mondjuk: Isten áldjon!

A két kislánynak ez annyira tetszett,
hogy alig tudták abbahagyni, nagy komolyan
és hosszasan rajzolgatták a keresztet egy-
másra, magukra aztán miránk, körbe-kör-
be. Utána tized rözsáfüzért imádkoztunk
együtt. Mikor hazamentek, megajándékoz-
tuk mindkettőjüket egy pici üvegce sze-
nelt vízzel. Mondtam Pannának: Vidd csak
haza a szobádba, tartsd jó helyen, és hasz-
náld otthon is. Magadat is megáldhatod,
amikor eszedbe jut, meg Anyát, Márkot is!
Pár hét múlva megkérdeztem tőle:

– Na, Panna, mi van
a szentelt vízzel? Hasz-
náltad már?

Mire ő: – Még nem.
Valami nagy bajra tar-
togatom.

Beküldte: Korányi Ju-
dit, Kapolcs
Megjelent: 2008/4.
szám

Zárszó

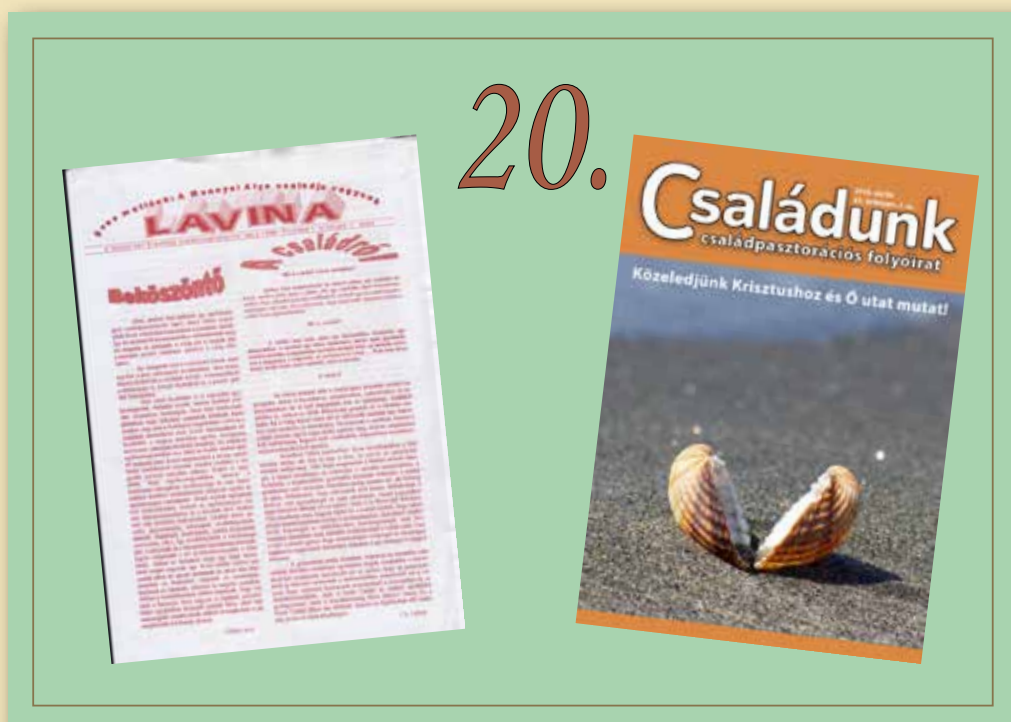
Húsz évvel ezelőtt, mikor megszületett első gyermekünk, és összefolytak az éjszakák a nappalokkal, kezdődött minden, ami a jelenlegi Családunk folyóirat kezdetét jelentette. Lavínával indult, több ember szívéből feltört a vágy, majd fejben megszülettek az első gondolatok, hogy kell valami kézzel fogható, amit adni tudunk a személyes találkozások között. Mindezen érzéseket hamarosan tett követte, és Lavina címmel megjelent a Veszprémi Főegyházmegye Családpasztorációs Munkacsoportjának első, családoknak szóló lapja. Az első néhány éven át LAVINA volt a neve, megtisztelve ezzel azokat, akik szívében megszületett az első tűz.

Folyóiratunk jelenlegi névadása később történt, amikor egyértelműsítettük, hogy amit írunk, amit közvetíteni szeretnénk, az a családokhoz szól, családoknak, családokról. A szívében mindig is a lehető legtágabb volt ez a kör, hisz születésünknél, teremtményi létünknel fogva alanyi jogon is mindannyian családhoz tartozunk. Nagyon sokan írtak a lapokba az elmúlt 20 év alatt, kicsik és nagyok, fiatalok és idősebbek, egyházi személyek és civilek, nők és férfiak. Nagyon sokan sok szállal kötődnek ehhez a Családhoz és mindannyian olvasók is vagyunk ebben a történetben. Aki nem írt cikket, nem volt benne a szerkesztésben, olvasóként volt jelen, ő is épp úgy formálta és alakította és láthatatlan pluszt adott az egészhez. Határainkon túlról is voltak olvasóink,

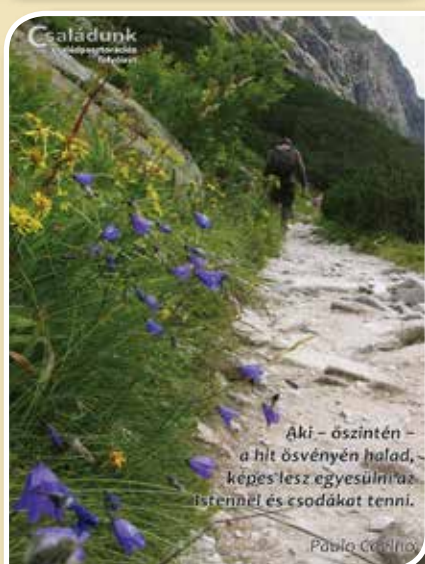
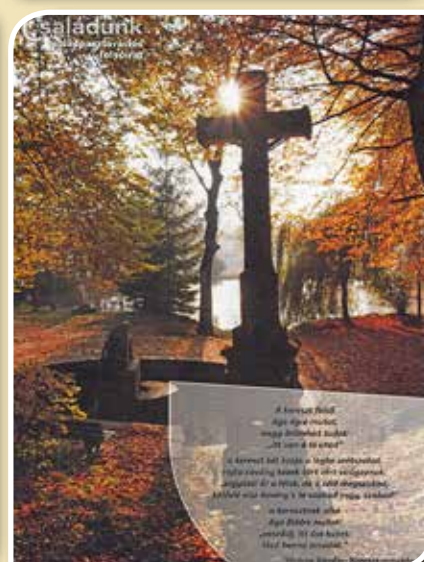
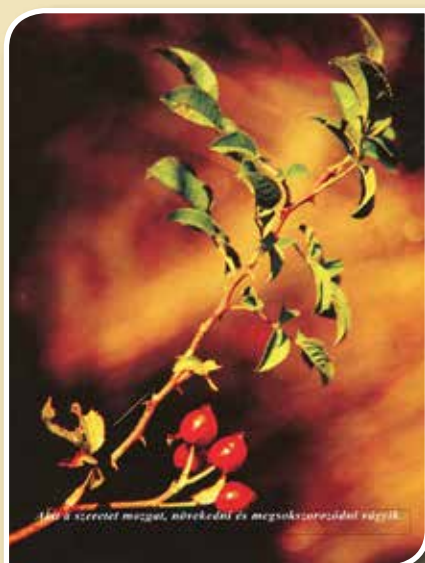
akikhez eljutottak a lapszámok, sok köszönő levelet kaptunk mindenfelől és ezek mind erőt adtak, hogy tovább folytassuk, amikor lankadt a lelkesedésünk. A személyesség a mai napig a CSALÁDUNK fókuszában áll, megszólítani, megérinteni, Isten szeretetét közvetíteni a sorokon át közvetlenséggel, egyszerűséggel és tisztasággal. Húsz év alatt a technika fejlődésének köszönhetően a lapunk is beállt ennek sodrásába, így színesedtünk, szépültünk és játékosabb megjelenésre tettünk szert. Kézzel foghatóvá váltunk, elérhetővé.

Húsz éves jubileumi számunk rendhagyó formában elektronikusan jelenik meg, ez is mutatja, hogy az idő múlása a változást, a fejlődést is magában rejt. Húsz év alatt felnő egy ember, és annyi minden történik. Húsz év alatt részben kicserélődnek a cikkírók, a tudósítók, a fotósok a szerkesztők, az olvasók. Mi továbbra is várjuk azokat, akik íróként, szerkesztőként, olvasóként, beállnak ebbe a sodrásba, hogy együtt létrehozzuk, folytassuk, építsük ezt a CSALÁDOT. Új és friss lendülettel éljük és éltesük a folyóiratot, hogy Isten szereteteli eszközei tudjunk lenni és továbbra is megszólítsunk, megérintsük, melegséget vigyünk azok szívébe, akik elfogadnak minket!

Czaunné Körösi Edina

Válogatás a Családunk újság hátsó borítóiból

*A világ Isten-szötte szőnyeg,
Mi csak visszáját látjuk itt,
És néha, legszebb perceinkben,
A színéből is valamit.*

Reményik Sándor